

СТЕНОГРАФСКИ БЕЛЕШКИ

Од Второто продолжение на Сто и шеснаесеттата седница на Собранието на Република Македонија, одржана на 08 декември 2005 година

Седницата се одржа во Собранието на Република Македонија, сала 1, со почеток во 11,36 часот.

Седницата ја отвори и на неа претседаваше господинот Слободан Најдовски, подпретседател на Собранието на Република Македонија.

Слободан Најдовски: Молам пратениците да седнат на своите места.

Продолжуваме со работа по Сто и шеснаесеттата седница на Собранието на Република Македонија.

Пратениците: Ристана Лалчевска, Невџет Мустафа, Јанаки Витановски, Весна Борозан, Ванчо Ѓорѓиев, Рафет Моминовиќ, Никола Груевски, Љубе Бошковски, Петар Наумовски, Ѓзим Острени, Али Ахмети, Абдулади Вејсели, Љубчо Ѓоргиевски и Маријан Ѓорчев, ме известува дека се спречени да присуствуваат на седницата.

Според евиденцијата што ја имаме од службите пристигнати се досега 50 пратеници.

Јас би замолил да почекаме 5 минути за да дојдат други пратеници, со оглед на тоа што дел од пратениците имаат и друга ангажираност и би го предложил за текот на седницата следното.

Да се обидеме да гласаме по амандманот за кој што вчера ја завршивме расправата, а потоа, со оглед на тоа што во 12.00 часот е доделувањето на Нагадата "Климент Охридски" во Кристалната сала на Собранието, предлагам потоа да направиме пауза од 12.00 до 14.00 часот, со тоа што тоа ќе биде и паузата за ручек, а потоа да работиме од 14.00 до 18.00 часот.

Ова го предлагам за да не ја прекинуваме после седницата.

Може ли така да работиме? (Може)

Благодарам.

Молам службите да го утврдат точниот број на присутни пратеници.

(Службите ги пребројуваат присутните пратеници во салата).

Објавувам пауза до 14.00 часот.

Сите пратеници се поканети да присуствуваат на доделувањето на Нагадата "Климент Охридски".

(Пауза од 11.42 часот).

(по пауза)

(Седницата продолжи со работа во 14.04 часот)

Слободан Најдовски: Продолжуваме со работа по Сто и Шеснаесеттата седница на Собранието на Република Македонија, по 23 точка, **Предлог на закон за изменување и дополнување на Законот за преобразба на Електростопанство на Македонија, Акционерско друштво за производство, пренос и дистрибуција на електрична енергија, во државна сопственост.**

Продолжуваме по претрес по текстот по Предлогот на законот.

Претресот по амандманот за бришење на член 1 поднесен од пратениците Спиро Мавровски, Ѓорѓи Трендафилов, Блаже Стојановски и Драго Шајноски е заклучен.

Пред да поминеме на гласање ги повикувам пратениците да влезат во салата.

Молам пратениците да си седнат на своите места за да го утврдиме точниот број на присутни пратеници.

Ги молам сите пратеници кои го пријавиле присуството на денешната седница да влезат во салата за да преминеме на гласање.

Јас уште еднаш ги повикувам пратениците да влезат во салата. Само да напоменам, 90 пратеници го пријавиле своето учество на денешната седница, односно се потпишале како присутни на седницата.

Ги молам координаторите на пратеничките групи за договор од пет минути, без да објавувам пауза, тука да се договориме.

Ги молам пратениците да си седната на своите места и уште еднаш да го утврдиме точниот број на присутни пратеници.

(Службите ги пребројуваат пратениците во салата).

Во салата се присутни 65 пратеници.

Амандманот го ставам на гласање.

Ве повикувам да гласаме.

Од 65 пратеници, гласале 58 пратеници, од кои 1 за, нема воздржани, 57 против.

Констатирам дека Собранието не го усвои амандманот за бришење на член 1 поднесен од пратениците Спиро Мавровски, Ѓорѓи Трендафилов, Блаже Стојановски и Драго Шајноски.

Отворам претрес по амандманот на член 2 од пратениците Спиро Мавровски, Ѓорѓи Трендафилов, Блаже Стојановски и Драго Шајноски.

Го молам представникот на Владата да се произнесе.

Повелете господине министер.

Фатмир Бесими: Амандманот не се прифаќа бидејќи е поврзан со претходниот амандман.

Слободан Најдовски: Амандманот не е прифатен.

Молам дали некој друг бара збор?

Има збор господинот Блаже Стојановски.

Повелете господине Стојановски.

Блаже Стојановски: Благодарам господине потпретседателе.

Сметам дека овој амандман е тесно поврзан со амандманот за кој што дискутиравме во текот на вчерашниот ден, а кој што се однесуваше на укинувањето на членот 1 од овој Закон, што значи фактички повлекување на овој Закон од страна на Владата на Република Македонија, кое што не се случи.

Јас сметам дека сите аргументи кои што беа кажани во текот на вчерашниот ден и десет пати да ги повториме Владата знае дека ова што го правиме не е во согласност ниту со Уставот на Република Македонија, ниту со останатите закони (Законот за просторно и урбанистичко планирање, Законот за премер и катастар, Законот за водите), каде што директно е наведено дека водата односно водните ресурси на Република Македонија не можат да бидат предмет на приватизација.

Владата вели дека дел од нив можеле да бидат затоа што биле директно во функција на некои подрачни единици на Електростопанство на Македонија, значи подрачни електродистрибутивни подружници и заради тоа овој закон морало да помини и дека можно е и да не се почитува уставниот принцип за забрана на приватизација на водите, туку да може преку овој закон да се овозможи продажба односно пренесување на правото на сопственост, а не само правото на користење на некои сопственици.

Факт е дека во овој момент тече договорот кој што е склучен со Хидропол од Чешка за реновирање и реконструкција и одржување на малите хидроцентрали, 11 на број, меѓутоа и објектите кои што преставуваат пропратни објекти за користењето на водите од малите хидроцентрали, меѓутоа тоа не значи пренос на сопственоста на водните ресурси, туку право на закуп на објектите и право на користење на водните ресурси од малите хидроцентрали.

Во Законот за води можете слободно да видите дека имате децидна забрана за пренесување на право на сопственост на било кој субјект, освен од страна на државата која што е носител на правото да ги користи и да ги дава под концесија природните богатства во Република Македонија и заради тоа вие не смеете да носите ваков закон без да ги расчистите овие работи кои што директно задираат и во Уставот на Република Македонија и во законите на Република Македонија.

Впрочем, и во самата ваша Влада, тоа и вчера го спомнав, имате две министерства кои што јасно ви одговорија...

Слободан Најдовски: Господине Стојановски, ве молам сега дискутирајте за амандманот, а после кога ќе имаме претрес по текстот ќе можете за тоа да зборувате. Сега за амандманот конкретно, а потоа ќе отворам претрес по текстот на законот и нема проблем да дискутирате по ова што сега го дискутирате.

Блаже Стојановски: Ова беше дел од она што ми беше целта со поднесувањето и на двата амандмани. Јас вчера зборував околу првиот амандман, вториот амандман, кажав и на почетокот дека е тесно поврзан со неизгласувањето на првиот амандман кој што го видовме сега и сметам, бидејќи и самите велите дека по текстот ќе имаме поголем простор да дискутираме по ова прашање јас ќе се повлечам во овој момент од говорницата и ќе оставам во таа прилика да ги кажам сите аргументи кои што се основа не само за поднесување на амандмани, туку за повлекување на овој неуставен закон, кој што не е во било каква координација или согласност со останатите законски прописи во Република Македонија.

Значи, јас не знам на кој начин и со кое право министерот ни предлага ваков закон и зошто ни еден од пратениците на власта не реагира за предлагањето на еден ваков закон. Вие не можете да речете наш интерес е само да се приватизира ЕСМ без притоа да водите сметка за почитувањето на правните правила и прописи во Република Македонија. Благодарам.

Слободан Најдовски: Констатирам дека нема повеќе пријавени за збор.

Господине Стојановски еден од предлагачите сте, не сватив дали го повлекувате амандманот, или не.

Блаже Стојановски: Овој амандман се однесува на членот 2 од овој закон, кој што не е содржински дел на овој закон. Значи ние зборуваме само за усогласување.

Слободан Најдовски: Амандманот ќе мора да го ставиме на гласање.

Бидејќи никој друг не бара збор го заклучувам претресот.

Амандман го ставам на гласање.

Ве повикувам да гласаме.

Гласале 57 пратеници, молам службите да го утврдат точниот број на присутни пратеници.

(Службите ги пребројуваат присутните пратеници).

Во моментот на гласањето беа присутни 61 пратеник, гласале 57 од кои 10 за, 1 воздржан и 46 против.

Констатирам дека Собранито не го усвои амандманот на член 2 поднесен од пратениците Спиро Мавровски, Ѓорѓи Трендафилов, Блаже Стојановски и Драго Шајноски.

Продолжуваме со претрес по текстот на Предлогот на законот.

Молам кој бара збор.

Има збор пратеникот Лилјана Поповска.

Повелете госпоѓо Поповска.

Ќе ги молам сите пратеници да се придржуваат на текстот на Предлогот на законот при расправата.

Лилјана Поповска: Благодарам почитуван господине потпретседателе, почитувани колеги пратеници.

Јас сметам дека ова е еден извонредно лош закон и нема да можам да го подржам.

Најпрво самите причини поради кои се предлага донесувањето на законот се спротивни, со негација на самите себеси, затоа што се вели дека со предложените измени се нуди брзо и ефикасно средување на досега не решените имотни права, а напротив се прави токму обратно. Се одземаат на многу матен и нетранспарентен начин имоти од приватни лица, од јавни претпријатија од разни сопственици и се префрлаат во сопственост на ЕСМ, така што самите аргументи кои што се наведени под причини се негација на самите себеси.

Второ, основните начела на кој се заснова законот во нив, се наведени законитост, субјективност, транспарентност. Напротив, сметам дека токму овие начела отсутнуваат од овој закон, и поради тоа тој не можам да го подржам.

Трето, Законот е предложен да се донесе по итна постапка со единствено образложение заради започнување на тендерската постапка на приватизација на АД "ЕСМ", а потоа, вели, и за решавање на имотно правните односи и на другите субјекти, итн. ги набројува кој се тие. Јас мислам дека за да се донесе еден закон по итна постапка тоа би требало да биде најпрво во интерес на државата, а не поради тендер кој некој го распишал. Знаете, сметам дека е прилично матна целата оваа состојба, вака итно и нетранспарентно да се прави промена на сопственоста и приватна и сопственост на јавни претпријатија, затоа што од ова не верувам дека може нешто добро да излезе, напротив од една страна се оштетуваат сите оние сопственици на кои што бесправно ќе им се одземе имотот, а од друга страна се создаваат можности за компликација во иднина и за едниот сопственик, а и за државата. Мислам дека ова е многу лоша порака за идните инвеститори во Македонија и на тој начин не можеме да се легитимираме како правна држава во светот.

На крајот би кажала вака, ова е многу, многу мал, краток закон, меѓутоа со огромна тежина, огромна тежина пред се за граѓаните и за државата. Со овој закон правиме една повторна експропријација, по половина век еве влегуваме во некакви ризични потфати од тој вид и потоа се разбира до колку функционираме еден ден целосно како правна држава ќе треба да правиме повторно денационализација. Јас навистина не знам дали ни се потребни нови експропријации од ваков тип и дали ни се потребни нови денационализации кога веќе едната предходно не сме ја завршиле. Благодарам.

Слободан Најдовски: Благодарам.

Има збор господинот Илија Србиновски.

Повелете господине Србиновски.

Илија Србиновски: Благодарам почитуван потпретседателе.

Во Предлогот за законот за изменување на законот за преобразба на АД "ЕСМ", иако се додадени нови три члена, суштински е само еден член, а тоа е додавањето на членот 5-а. Со тој член се сака да се каже што ќе биде сопственост на првичните друштва произлезени од трансформација на компанијата. Што е карактеристично за ваквото решавање на оваа материја? Карактеристична е леснотијата со која се сака да се реши овој комплексен проблем, а леснотијата со која ваква формула може да не заведе да помислиме дека се работи за лош закон. Но, почитувани пратеници овде не се работи за лош закон или неукус, туку се работи за скриени намери. Кој се скриените намери? Скриените намери се тие што област која третира сопственост, имот, капитал, пари и моќ која по природа на нештата бара прецизност и дефинираност, а со овие измени се нуди конфузија, растегливост, уопштеност и непрецизност и се остава простор за манипулација со најголемиот капитал во државата.

Се работи за физичка делба на објектите и земјиштето кои припаѓаат на некогашното ЕСМ и наместо да се седне да се направи тим и да се отпочне еден процес во кој квалитетно, компетентно, правично и во интерес на државата Македонија и нејзините граѓани, како и во интерес на вработените во ЕСМ едно по едно да се дефинираат што е и чие е. Сега со половина страница закон се сака со методот, или по наше кажано "мижи Асан да ти бајам" се сака да се уреди оваа комплексна материја која ја опфаќа целокупната сопственост и капитал на најголемата компанија во Македонија. Капитал кој голем број генерации работејќи во ЕСМ го создале предходните 60 години. Навистина човек треба по прилично да биде неодговорен за да биде толку глуп на сите укажувања дека АД "ЕСМ" е највредната македонска компанија и треба да се посвети посебно внимание и третман во постапката на нејзината трансформација.

Предложената највоопштена формула за делба на имотот на некогашната компанија ЕСМ не нуди точност кој дел кому и зошто ќе му припадне и ќе отвори безброј судски процеси меѓу поединечните делови на компанијата, како и помеѓу други субјекти и приватни лица. Меѓутоа она што е најтрагичното е тоа што со тендерот кој се сака да се распише деновиве се сака да се продаде дел од компанијата од футуре.

Знаете ли вие господа што правите со овој закон. Вие не продавате, вие сакате за мал интерес да оутѓите нешто што не ви припаѓа вам, нешто што некој друг го создал, а вие користејќи ја позицијата која ја имате сакате неодговорно да ја злоупотребите.

Во поглед на процесот кој се случувал, а во врска со АД "ЕСМ", со неговата трансформација, со намерите кои ги има оваа Влада, па и во врска со постапката за измена на законот за преобразба на АД "ЕСМ", која е сега на дневен ред можат да се наведат многу забелешки, меѓутоа сите побудуваат едно исто прашање.

Зошто Владата вака конфузно и толку непромислено и вртоглаво брзо ги предлага и сака да се донесат овие измени на законот за преобразба на АД "ЕСМ" во кој се третира сопственоста на посебните друштва произлезени со трансформација на оваа компанија.

Одговорот е единствен, но е скриен, а тоа е дека имате задни намери и затоа не сте транспарентни и не секата прецизност.

Секоја продажба на било каков недвижен имот, а вие такво нешто правите со објектите на ЕСМ-дистрибуција, подразбира поседување на документи за катастерско ограничување на имотот, а такво нешто во моментот не постои. Постојат 13.000 недефинирани сопствености на објекти чија сопственост е на ЕСМ и други објекти, како и приватни лица. Затоа сега брзате и правите измени во еден друг закон, во Законот за катастар и премер. Во тој Закон исто така предлагате конфузија наместо дефинираност.

Причините кои ги наведува Владата на Република Македонија за донесување на овој закон по итна постапка, се досегашната несредена состојба со правата на недвижностите на Електростопанство на Македонија, Акционерско Друштво за производство, пренос и дистрибуција на електрична енергија во државна сопственост за да се предложените измени се дојде до брзо и ефикасно средување на досега не решените имотни права и прецизно евидентирање и запишување на правата и надлежностите на АД "ЕСМ" и Друштвата основани од него и АД "МЕПСО".

Заради отпочнување на тендерската постапка на АД "ЕСМ" несредената состојба со правата, надлежностите на ЕСМ, АД за производство, пренос и дистрибуција на електрична енергија во државна сопственост не се средува преку ноќ. Тоа се прави системски, а за ефикасно средување на нерешените имотни права и прецизно евидентирање и запишување на правата на недвижностите на АД "ЕСМ" или Друштвата основани од него и АД "МЕПСО" потребно е време од неколку години.

Се поставува прашањето зошто толку многу и се брза на Владата на Република Македонија да го продаде АД "ЕСМ".

АД "ЕСМ" не е роба со краток век на траење. Зарем толку голем терет и претставува на Владата и го оптеретува Буџетот на државата, па сега дајте "пошто зошто" што поскоро да се отарасиме од него. Нас колку што ни е познато АД "ЕСМ" е профитабилно претпријатие, често пати и самата држава си ги потполнува дупките од Буџетот токму со дел од профитот што го создава АД "ЕСМ".

Ако за Владата АД "ЕСМ" има незначителна вредност зошто тогаш постои толку голем интерес кај странските инвеститори...

Слободан Најдовски : Господине Србиновски на почетокот кога претходниот дискусант дискутираше замолив да се дискутира само по текстот, онака како што е по Деловникот. Ова што вие го дискутирате го нема во текстот на

овој закон и за да не ве прекинувам би ве молел да се сконцентрирате само на текстот на предложениот закон.

Повелете.

Илија Србиновски: Благодарам.

Со самиот факт дека се уште не се решени имотно правните односи на ЕСМ, што во образложението за потребата од донесување на овој закон и самата Влада го тврди истото очигледно е дека се уште не се создадени ниту елементарни услови за приватизација на било кој дел од АД "ЕСМ" односно се уште не постојат услови за отпочнување на тендерска постапка за приватизација на АД "ЕСМ". Без решавање на имотно правните односи во АД "ЕСМ" и јасното дефинирање на сопственичкиот статус Владата на Република Македонија всушност не ќе знае што ќе продава.

Илија Србиновски: (Продолжение)

Непознавајќи ја доволно материјата од областа на сопственичките и други имотно правни односи, Секретаријатот за законодавство при Владата на Република Македонија писмено се обратија и побараа стручно мислење преку Министерството за економија, од Министерството за финансии, Управата за имотно правни односи, како и од државниот завод за геодетски работи кој е надлежен за прашањата за запишување на правата на недвижностите во врска со предлогот за изменување и дополнување на Законот за преобразба на Електростопанство на Македонија - Акционерско друштво за производство, пренос и дистрибуција на електрична енергија во државна сопственост.

На 8.11.2005 година Министерството за финансии, Управата за имотно правни работи го даде следното мислење: Образложението на предложеното дополнување на Законот за преобразба на Електростопанство на Македонија Акционерското друштво за производство пренос и дистрибуција на електрична енергија во државна сопственост, во Службен весник на Република Македонија број 19 од 2004 година, е кратко и во него недоволно се образложуват причините за изменувањата и дополнувањата, односно за решенијата што се третираат во законот.

Второ, со Предлогот за изменување и дополнување на Законот за продажба на Електростопанство на Македонија, Акционерското друштво за производство пренос и дистрибуција на електрична енергија во државна сопственост се предлагаат сопственички односи во кои доколку се прифатат предложените решенија ќе се создаде една хибридна состојба. Субјектите на правото на сопственост да се во државна сопственост, а обликот за сопственост да е во приватна сопственост, состојба што е правно теоретски и практично неодржлива. Имено, субјектите што произлегле со реструктурирањето на Електростопанство на Македонија, Акционерското друштво за производство пренос

и дистрибуција на електрична енергија во државна сопственост, АД Електростопанство на Македонија и АД МЕПСО се до приватизацијата ќе бидат во државна сопственост, а би биле носители на приватна сопственост на земјиштето и објектите.

Трето, земјиштето, градежно и земјоделско, согласно законските прописи е во државна сопственост, со исклучок на до сега приватизираното земјиште по повеќе основи, денационализација и друго и приватизацијата на објекти во општествена државна сопственост се вршеше без приватизација на земјиштето. Доколку би се пренела сопственоста на земјиштето на нови акционерски друштва во државна сопственост, таквото решение не би било во согласност со Уставот на Република Македонија, бидејќи субјектите кои вршат приватизација би биле доведени во нерамноправна положба, би се создала неуставна ситуација без преседан по која и другите јавни претпријатија во државна сопственост би можеле да бараат при приватизација да им се пренесе правото на сопственост на земјиштето што го владееат и користат, како што тоа се предлага со измените и дополнувањата на предметниот закон.

На 10.11.2005 година, Министерството за транспорт и врски, преку Министерството за економија до Владата на Република Македонија го даде следното стручно мислење: Правата на сопственост на недвижностите и тоа на објекти и земјиште, кои пред преобразбата биле во владение на Електростопанство на Македонија, Акционерското друштво за производство пренос и дистрибуција на електрична енергија во државна сопственост, во катастарот на земјиштето и катастарот на недвижностите биле евидентирани и запишани на име Република Македонија, како што се предложени во членот 1 став 1 од измените и дополнувањата на член 5 од Законот за преобразба на Електростопанство на Македонија Акционерското друштво за производство пренос и дистрибуција на електрична енергија во државна сопственост, согласно член 31 од Законот за градежно земјиште "Службен весник на Република Македонија" бр. 52 /01, не можат да се евидентираат и запишат во катастарот на недвижности и во катастарот на земјиште по автоматизам со евидентирано и запишано корисничко право на АД Електростопанство на Македонија или друштвата основани од него АД МЕПСО, туку со истиот член во ставот 1 е утврдено дека на градежното земјиште во сопственост на Република Македонија право на долготраен закуп на градежно земјиште се заснова по претходно одржано јавно наддавање во корист на лицето кое понудило највисока цена.

На 8.01.2005 година, Државниот завод за геодетски работи - Скопје, преку Министерството за економија до Владата на Република Македонија го даде следното стручно мислење: Сметаме за неопходно на крај да ја искажеме

нашата дилема во однос на предложениот член 5-а, во постојната законска регулатива која се однесува на трансформација, односно приватизација на правото на користење на градежно земјиште, со постојниот закон за сопственост и други стварни права, со кој е регулиран начинот на стекнување на правото на сопственост на недвижниот имот, Законот за просторно и урбанистичко планирање, Законот за денационализација и други закони.

ВМРО-ДПМНЕ ги поддржува и во целина се согласува со стручните препораки доставени до Владата на Република Македонија од страна на Министерството за економија, Министерството за финансии, Управата за имотно правни работи, како и од Државниот завод за геодетски работи, Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство и Министерството за транспорт и врски.

Според тоа, ВМРО -ДПМНЕ целосно се спротивставува на донесувањето на овој Предлог закон по итна постапка и бара Владата на Република Македонија да го повлече од оваа процедура овој закон и да ја одложи најавената приватизација на АД Електростопанство на Македонија, се додека Владата не создаде нормални услови за целосна и успешна реализација на проектот за приватизација на АД Електростопанство на Македонија. Благодарам.

Слободан Најдовски: Благодарам господине Србиновски.

Има збор пратеникот Александар Флоровски, повелете.

Александар Флоровски: Во функција на некои работи кои вчера ги прескокнав, ги заборавив, нови сознанија, а во контекст на самата точка и по општиот претрес на текстот на предложениот закон кој се состои од два члена би го кажал уште следното. Исто така и во контекст на предложените амандмани, сето тоа ќе гледам да го ставам во едно купче за да не одземам многу време. Вчера ви одземав 20-тина минути, се извинувам, но морав барем толку да проговорам за овој закон. Повторно ќе кажам дека законот се носи многу брзо, многу тајно, освен она што ќе значи јавна презентација дека Република Македонија е држава на Балканот, некаде на југоисточниот или југозападниот дел на Балканот се продава фирма Електростопанство на Македонија, фирма капиталец, која ако добро се продаде многу ќе значи за граѓаните на Република Македонија. Дај боже да ја продадете и за 5 милијарди евра, тоа ќе биде во корист на граѓаните на оваа македонска држава и ќе ви кажеме аферим господа од СДСМ, изработивте една добра, прекрасна работа. Јас ќе бидам првиот човек кој ќе стане овде и ќе ве пофали, ќе се извини за сето она што го имам како погрешна констатација кажано и ќе кажам јавно дека успеавте, бевте мајстори, добро продадовте она што сметам дека не е за продавање, барем не во овој момент. Лично како флоровски тоа го велам. Ставовите на пратеничките групи ќе ги слушнете, некои ги имате слушнато. Сега говорам од лично име. Кога ќе се каже аферим,

тоа е стар турски збор одомаќинет во нашиот македонски речник, во превод значи алап ви вера, бевте мајстори и добро изработивте. Значи, господине министри, ќе ви кажам аферим за добро завршената работа, доколку успеете да завршите се како што треба, да земете една добра цена со која ќе ги покриете црните дупки во Република Македонија од финансиски аспект, а не црните дупки од вселената и настаните од вселената со големиот Биг Бен. Значи, лично очекувам дека овој закон, барем за да ни замачкате очи, ќе содржи 7-8 члена со подобра образложение, каде што ние обичните лаици не би можеле да се снајдеме во два члена, господ ни дал толку ум и разум, можеме да видиме, да прочитаме и да сватиме една работа. Дека работите се тераат на врат на нос, набрзина, некако неспремно ја дочекувате задачата која ви е дадена како домашна задача во Владата. Иако препораките од многу институции во државата и надвор од државата ви рекоа да кочите, вие не сакате рачна кочница да кренете, а ако не кренете рачна на уздолница, може колата да ви тргне без управувач и да залетате таму каде што не треба во некоја куќа, во некоја зграда и да направите од колата наречена Електростопанство на Македонија парампарче.

Самиот текст на законот е толку просто поедноставен. Членот 1 е јасен, членот 5-а е уште појасен и следството на тоа, после оваа точка доаѓа Законот за катастар, претпоставувам каде што ќе треба сите овие работи кои ги говориме дека зградите се градени на туѓо земјиште, на приватни имоти, на имоти на Република Македонија, ќе треба да ги валоризирате и да станат сопственост на Електростопанство на Македонија односно на нивните три поделени друштва, МЕПСО 1, дистрибуција - има ли уште некое друго, не знам, ако нема добро е, ако има ќе ме исправат колегите кои се повични во таа област, претпоставувам дека тие три друштва се.

Наравоучение од сето ова: во овие три ипол години скоро не извлековте ни една валидна поука, а не извлековте ни сега дека за да продадете еден ваков гигант треба да имате максимално чиста ситуација. Господине министри, вчера ви говорев за објектите во градот Скопје, кои не се регулирани. Нема да ги повторам, затоа што би било небулозно од моја страна, да не кажам глупаво да повторувам работи кои сум ги кажал. За земјиштето не ви говорев, може поплатно да спомнам, можеби и не, за жал, можам да констатирам една работа дека оваа документација која случајно се наоѓа пред мене ја немате и не можете полноважно да говорите или да ми одговорите на моите поставени прашања. Значи, направен е еден таков галиматјас или кулинарски да се изразам, еден таков Босански лонец или уште покулинарски да се изразам, Македонска салата што во превод значи шопска салата, се е измешано или Турли тава која сите ја јадеме, што да ви кажам искрено дури ви се чудам како ќе успеете да се снајдете со преговарачите, иако на

9 декември се тие предквалификации, ќе се појават 50-тина фирми, па тие 50 фирми - вие сте носители на проектот, претпоставувам дека ќе има луѓе и од Електростопанство на Македонија, вие проектот ќе го носите, ќе одделилите 5-6 фирми кои се со реноме, добри платиши, сериозни фирми од светски калибар, ќе ги одделите и после тоа ќе се отворат пликите, ќе се стават на маса, ќе видиме кој колку дава.

Една работа е многу индикативна, нема почетна цена. На што се должи тоа? Јас не сум учествувал на тендери, не знам што е тендер, но знам дека тендер е нешто што јавно се работи, се отвораат јавно пликите и се вика јавно наддавање. Значи, чеканот удира три пати, ќе речат господинот министер дава највеќе и ја добива работата. Тоа се вика тендер јавно на давање тоа е ставено на давање кое се состои во еден плик. И во тоа јавно наддавање или тајно наддавање си стои фирмата, Сименс планира да отпушти толку работници, но планира да инвестира и средства до 300 милиони евра за подобрување на кондицијата на Електростопанство на Македонија. А јас вака распрашувајќи се кај луѓе што ја разбираат оваа проблематика можам да кажам дека Електростопанство на Македонија е во добра, да не кажам одлична кондиција. Значи луѓето што ја воде и во минатото и од власта и од позицијата на време буквално се сервисирале и тука мора да искажам едно честитање. Значи сакам да им ги избијам адутите на тие кои говорат дека Електростопанство на Македонија е старо железо. Не, Електростопанство на Македонија се наоѓа во добра кондициона состојба. Тоа значи дека може да истрча бајаги години без притоа тој што ќе ја купи да мисли како ќе работи РЕК Битола или не знам за кој друг дел да се секира. Значи е кондиционо добро спремна. Тоа значи дека е фудбалер од светска класа, со еден спортски термин да се изразам како Шевченко. Значи Електростопанство на Македонија не е фирма како што некој овде заговара старо железо туку е фирма за респект. Дали се работи за хидроцентрали, дали се работи за термоцентрали, кои се помалку ги употребуваме, освен нели РЕК Битола која покрива 80% -им благодарам на битолчани- и божјата среќа што ни даде кумур. Колку е тој калоричен нема да говорам, но покрива 80% од капацитетите на Република Македонија и без таа РЕК Битола ние скопјани претпоставувам дека би се движеле со кандила и свеќи, или ќе пуштат една сијалица од 40 или 60 вати. Вака можеме да пуштиме лустери, телевизори, клима уреди кој ги има кој ги немаат итн, итн.

Вчера јас министри спомнав една работа за која овде бев жестоко нападен и се надевам дека господинот потпретседател нема да ми го земе за зло затоа што беше искажана една неубава работа. Искажана од една дама која што денеска не е присутна тука, а за дамите секогаш најубаво, но има некои работи кои мора да се кажат дека не се така како што сака некој да ги презентира и однапред да ги осудиме луѓето.

Затоа велам да не се работи партизански, да се работи во рамките на правната држава а во контекст говорев за фирмата "Блиф". За жал Електростопанство на Македонија не располага баш со многу документи и документации што е регулирано, а што не е регулирано. За жал и вие сега т.е. ние ќе носиме закон за катастар, каде што ќе мора да ги покриваме сите овие работи кои се настанати како црни дупки, за која ќе мора да платите претпоставувам дебели пари барем таму каде што е градено на приватно земјиште. И јас вчера ви кажав, дај боже и кај мене да градевите за да можам да ве репнам некој денар повеќе за да може да преживееме еден нормален човечки живот. Но јас ја немам таквата среќа. Во контекст на тоа кога говорев за фирмата "Блиф" - се извинувам потпретседателе, госпоѓата не е тука но морам да и го спомнам презимето, без навреда. Госпоѓата Цветле Јаневска, има со директорот на тогашна дистрибуција се работи за периодот на 2002 година 17.04. Слушајте министер, многу интересна работа е. Значи не говорам на памет, не говорам со зла коб, со некоја тенденција. Што вели? Во контекст кога реков дека Ламбе Арнаудов го водевте, или го водеа некои не вие, како бела мечка, како раритетно животно кое не смее да избега го има само во Македонија. И со многу такви ВМРОВ-ски кадри. Колку биле тие добри или лоши судијата е тој што тоа ќе го пресуди. Не смееме ние да даваме судови и некого предвреме да осудуваме. Затоа што ќе направиме грев и пред самите себе и пред Бога кој верува во Бога. Некој можеби е атеист па не верува во Господ. Јас не сум атеист, верувам во Бога а Господ е само еден. И ќе ви прочитам една интересна работа колку за ваше сознание за да не се манипулира овде и да се продаваат пувки и магли, ќе ви прочитам еве три реченици. Вели вака, испратено е до директорот Ламбе Арнаудов. Во контекст на нерегулирани имотно правните односи од подружница Струга. "До генералниот директор Ламбе Арнаудов" и не ви го читам писмото, број 02-2032/1 вели вака:"Ве информираме дека имаме уште голем број на дистрибутивни трафостаници кои функционираат, меѓутоа, за нив немаме мери, индикации односно треба да се направат геодетски снимки а потоа да се прибават и поседовни листи. И јас оваа работа вчера кога ја кажав како некој да сум го фатил за очи или за уста и му реков немој да зборуваш, немој да коментираш.

Александар Флоровски: (Продолжение)

Јас само кажав свое видување, свое мислење, без некоја зла намера. Текстот продолжува вака: "исто така, голем број на воздушни кабловски десеткиловолтни далекуводи", ова го говорам како еден од примерите. Тука имам да ви кажам повеќе примери од многу градови каде што се обраќаа до директорот тогашниот, на некој мора да биде директор, тоа е тоа. Некој мора да биде и министер, некој мора да биде и пратеник и тн. Се вели вака: "за кои имаме одобрение за нивните траси, ќе треба прецизно да се идентификуваат со меѓи и граници односно катастарски евиденции, да се спроведе постапка за добивање на поседовни листи". Значи, вие немавте во Струга на многу места каде што имате трафостаници и ваши објекти, немате поседовни листи". Основна документација дека е тоа ваша припадност. Вие, со законот за катастар кој сега ќе следува, ќе гледате да ги изрегулирате тие работи и продолжува: "во истиот допис, инаку, напоменуваме дека низ годините", не низ годината 2002, туку "низ годините минати", а тоа се икс години, затоа што се работи за множина, неколку пати сме се обраќале до подрачната геодетска управа за добивање геодетски снимки, но освен извршените мерења со наши стручни лица на теренот, значи стручни лица од ЕСМ кои не се изверзирани како специјализирани претпријатија за мерење, постапката од нивна страна не се заокружувала. Со почит, Служба за план и развој, раководител Цветле Јаневска, дипломиран инженер и подрачна дистрибуција сектор, дипломиран економист Радослав Јаулевски. Што сакам да кажам? Сакам да кажам дека госпоѓата Цветле Јаневска вчера без потреба фрлаше зла крв, без потреба обвинуваше неког и без потреба неког однапред осуди. И, ќе продолжам понатаму во истиот контекст, затоа што во овој закон кој го предлагате имате два члена, членот 5-а е најдискутабилен, најпроблематичен со кој се судрувате и ќе барате во следниот закон сето тоа да го исправите. Но, при тоа ќе повлечете една голема лавина, како што ви кажува и директорката на катастар госпоѓата Бисера во својот допис и го спомна членот 58. Но, министре, членот 58 не е целосно прикажан. Овде стои вака: "Членот 58 од Законот за премер и катастар, всушност, значи дека правото што му се дава на ЕСМ, ќе можат да го побараат и други

веќе приватизирани, но и неприватизирани јавни претпријатија". Но, овде фали една мала реченица, дека сето ова не може да го валоризирате ако немате судски налог од суд. Значи, судот мора да даде налог до Катастар, да влезе сето ова што треба да влезе во владеење на ЕСМ. Тоа случајно или неслучајно го нема во членот 58 или не е добро цитиран или е можеби печатна грешка.

Инаку, за фирмата која ја обвинуваат и господинот Арнаудов, според моите скромни сознанија, па се распрашував вчера, има триесетина вработени, од кои првиот човек е професор по геодезија, а најмалото звање инженер по геодезија. Колку е тоа точно, не сакам да говорам, но мислам дека е точно. Ако има некој повалидни информации ќе стане и ќе рече, Флоровски, не е точно поради тоа и тоа, моите сознанија говорат во оваа насока. Значи, не удирам печат, не тврдам дека 102,3% е така, но тврдам 100% дека е така. Случајно сега поминав низ град тука кај Ристиќева Палата гледам една група народ од 400 до 500 души, а да знаев немаше ни да поминам, пошто едни ме поздравуваа, други довикуваа, така што да знаев ќе го избегнев тој дел. Ги прашувам за што се работи. Собирале потписи против продажбата на ЕСМ. Тоа се вика во превод гласот на народот. Пошто гласот на стручњаците веќе го имаме слушнато низ разни медиуми, низ тркалезни маси и низ саккви маси, округлите маси ме потсетуваат на округлата маса на кралот Артур и сите витези наредени тука, значи гласот на народот. Вчера беше интересно кога беше емисијата Црн и бел бумбар. Замислете само по точката која беше ставена таму имавте 170 црни бумбари, башка уште четири други точки кои стоеа. Значи е непопуларен потег, тоа сакав да кажам, а не дека ЕСМ во некои подобри времиња не треба да се продаде. Стремиме кон Европа, се стремиме кон приватизација, се е тоа логично, но некако работите многу брзо одат. Божем сме качени на оној јапонски воз кој се движи преку 200 км. на час и дајте да продадеме се што имаме. Јас кажувам и ве убедувам дека ЕСМ е добра фирма, во добра кондиција и секој оној кој пласира дезинформации дека ЕСМ е во залезот на сопствената кариера, ве лаже. Тие што го воде ЕСМ, без разлика на која партија припаѓале, воде сметка домаќински. За се воде сметка, за ремонти да се направат и да се одржува цела инфраструктура. Еве, околу Струга завршив.

На пример, подружница Гостивар, исто ќе имате проблеми. Повторно ќе имате проблеми од истиот карактер од имотно правните односи. Потпишан е директор некој Владе Шаревски, не го знам кој е, само исто така испратено до ЕСМ Скопје, до Правниот сектор, значи до главната централа каде што седат шефовите и вели вака: "Ви напоменуваме дека податоците на поседовниот лист се само мал дел од вкупниот број на трафостаници, како земјиште се во наше користење, а имотно правните односи не се

решени". И, нема да ви одземам многу време тоа го вели Подружницата Гостивар.

Подружницата Радовиш во точката 2, документите се тука, ако сакате ќе ви ги дадам, не се за криење и вели вака: "Не поседува документи за земјиште кое го користи со право на користење, право на пристап и право на минување". И овде стојат само пет трафостаници и една зграда кои се документирани, а не верувам дека во Радовиш постојат само пет трафостаници и една зграда.

За Прилеп имам да ви кажам четири страници со сите можни трафостаници. Грото од овие не ви се регулирани. За се е потребно пари. Верувам дека Блаже Стојаноски правел што можел да направи и што било во негови рамки, максимално вложувајќи се себе си. Затоа што, сметам дека секој што ќе добие таква позиција, треба да биде одговорен и пред себе и пред државата и пред луѓето кои го поставија, да си остане доследен, чист до крај и да заврши работа во интерес на граѓаните на Република Македонија, поточно во интерес на граѓаните на Градот Прилеп. Јас така ги гледам работите. Добро да се направи е во ред, па ако не може да помогнете, барем не одмогнувајте. Верувам дека зло не правел. И, многу од нас размислуваат како јас што говорам. Многу е лошо на човек зло да му направиш. Значи, говорев за Гостивар, говорев за Струга, овде имам податоци за Радовиш, Валандово, поседовни и имотни листови за пет трафостаници имате, другите објекти трафостаници не се евидентирани по катастарска евиденција, што значи дека ви претстои една подолготрајна, понапорна работа.

За Тетово, исто така, потпишан е директор Ѓорко Серафимовски од 2002 година 17 април. Вели: "За дел од имотот, а пред се далноводи, трафостаници во селските населби не поседуваме никаква документација". И, многу, многу други непознати работи зад кои стои по еден интерпукциски знак, а тоа е знакот прашалник.

Господине министри, јас да ви кажам искрено со вакво работење, говорам од оваа таканаречена папирологија, која и баш не е многу тешка, барем не била тешка за една фирма како што е Електростопанство, еден гигант, кој со еден или два позиви на телефон многу работи можело да се решат, барем она што е во владеење на земјиштето на Република Македонија. Она што е приватно земјиште, јас и вчера кажав, вие треба да направите една обична проста математика. Колку пари ќе земете, а колку пари ќе треба да исплатите на приватњаците, каде што фактички ЕСМ им го узурпирала тоа место или им платила многу малку во еден минат период пред 1990 година. Зашто, инфраструктурата на ЕСМ не е од 1990 година, фирмата е многу постара и верувам дека овие пропусти не можете да ги решите преку ноќ. Но, ви падна една тешка задача, која навистина не знам како ќе ја решите, освен со законот кој после следува, законот за катастар. Но, ќе отворите Пандорина кутија, многу други

фирми, без разлика дали се од калибарот на ЕСМ, таква фирма во Македонија веќе не постои, па затоа ја нареков фирма капиталец од беломорието била и ќе создадете една многу лоша пракса. Не само за оваа Влада и некоја влада во иднина од било која провиниенција да се јави некое друго јавно претпријатие, па ќе се јави некоја голема приватна фирма со 200, 300 или 500 души вработени, па да рече, да господа, ние 20 години го имаме ова во владение, па дајте сега ставете ни го во катастар и решете ни го онака како што решивте за ЕСМ или оној дел што се продава и што ќе биде предмет на продажба, да не кажам на јавна лицитација. Не заборавајте дека во државата животот ќе тече и понатаму, без разлика кој е на власт. Ова е многу непопуларна мерка, па затоа мојата сугестија е да не брзате. Колку ќе прифатите од ова што го говорев добронамерно, не знам, но ако сте решиле да го продавате, нема сила која може да ве спречи, освен граѓаните кои собираат потписи, а колку за вас ќе бидат валидни не знам, колку е им удрите есап и тоа не знам, колку ги есапите и тоа не знам. Но, ако работите тргнат по она што го слушаме дека ако дојде газда ќе ни удри арач веќе во првата транша од првите три месеци 20, 30 па и 40% покачување на електричната енергија, а во Македонија грото работи одат преку ЕСМ, тешко на овој народ и тешко и на нас, затоа што сме и ние дел од овој народ. Кога ќе ни завршат функциите, ќе ги немаме овие привелегии на некои си повисоки плати. Ќе се сведеме на едно нормално, да не кажам можеби и поднормално ниво, па ќе размислуваме дали ќе пуштиме на единица или на двојка да се грее бојлерот. Јас само сакам да ви опишам како размислува обичниот човек, а кога ќе излеземе од овие клупи, кога ќе завршат мандатите, сите си се враќаме во старото јато и стануваме обични граѓани, без некоја одговорност пред сопственото гласачко тело, затоа што или ќе ни дадат мандат или нема да дадат мандат, а тоа многу значи од политичките партии. Но, добро за тоа потоа. Не е тоа толку битно, сакам да ви кажам дека пред вас стои една огромна одговорност која треба да ја изработите, успешно или неуспешно. Колку ќе можете тоа да го направите, не знам. Ако сте решиле да го направите тоа, сакам да ви пожелам само една работа, ако го продавате гледајте да земете што поголема сума, гледајте да направите некој си капитал за Република Македонија кој ќе ни треба за црни денови, а не како се црно ми е пред очи и очекувам големи премрежја за Република Македонија, да не бидам фаталист и да не размислувам фаталистички. Човекот треба да биде ведар, за да доаѓа и позитивната енергија. Денес чувствувам од потпретседателот позитивна енергија, а не како вчера. Да ви пожелам добра продажба, добри квалификации. Сте решиле тоа да го правите, а нашето она што го говориме овде, гледам дека многу не ве тангира, но не е битно. Да си го кажеме нашето мислење утре пред некои идни генерации да се знае кој што

говорел, кој за што се залагал. Можеби ние ќе бидеме оправдани, може пак и некој да не напаѓа, можеби ние сме во грешка, но сметам дека работава е преизбрзана.

Само да завршам, овој капиталец мора да има баснословна цена, да има висока цена. Не смеете да одите под едно нормално ниво, а нормално ниво, верувајте, никој во државата не знае. Затоа што никој не знае ЕСМ со колкав капитал располага, а тој е огромен. Благодарам

Слободан Најдовски: Благодарам господине Флоровски.

Има збор пратеникот Блаже Стојаноски.

Повелете господине Стојаноски.

Блаже Стојаноски: Благодарам господине Најдовски.

Јас ќе започнам онаму каде што застанав на претходното мое излагање, а тоа е со членот 56 од Уставот на Република Македонија. Во тој член се вели следново: "Со закон се уредуваат начинот и условите под кои определени добра од општ интерес за Републиката можат да се отстапат на користење". Морам да напомена тука правото на користење не претставува право на сопственост, тоа е само дел од содржината на поимот право на сопственост и членот 56 од Уставот забранува отуѓување на добра од општ интерес за Република Македонија, меѓу кои спаѓаат и водите. Значи водите во Законот за води, разгледајте го добро, децидно е наведено дека се забранува пренос на правото на сопственост на водите, туку правото на управување со овие добра од општ интерес го има само Република Македонија.

Прво нешто што треба да направите, ако веќе ви се брза толку, за распишување на тендерот е да ги тргнете настрана водите од процесот на стекнување на право на сопственост врз нив, затоа што такво право не може да се востанови, затоа што тоа е спротивно на Уставот на Република Македонија и спротивно се разбира на Законот за води.

Понатаму, сакам да почнам од потребата која што ја наведуваат предлагачите на овој закон, а тие го велат следното, дека Владата предлага. Собранието овој закон да го донесе по итна постапка заради отпочнување на тендерската постапка за приватизација на АД ЕСМ, а потоа и за решавање на имотно правните односи и на другите субјекти, односно на АД МЕПСО, АД ЕЛЕН и на АД ТЕЦ "Неготино". Министерот велеше дека ова е закон кој што треба да се донесе пред отпочнување на тендерската постапка, односно што е наведено тука во овој закон од страна на претседателот на Владата на Република Македонија.

Блаже Стојаноски: (Продолжение)

И, она што го наведе во текот на вчерашниот ден министерот за економија кој што вели дека донесувањето на овој закон не е услов за распишување на тендерот и овој закон треба паралелно да се носи со текот на траењето на постапката за преквалификација која што треба да почне, ако не се лажам, во текот на утрешниот ден со објавувањето на овој тендер.

Во точката два од причините поради кои се предлага донесување на овој закон се вели следното: "Со оглед на досегашната несредена состојба со правата на недвижностите на Електростопанство на Македонија..." Владата признава дека состојбата со правата на недвижностите на Електростопанство на Македонија не е средена. Повелете прочитајте ја точка два каде што се наведени причините поради кои се предлага донесување на законот која што е потпишана од претседателот на Владата на Република Македонија, господинот Владо Бучковски. Значи, Владата признава дека не се средени имотно-правните односи во Електростопанство на Македонија и смета дека со овој закон како што и вели, дозволете да ви прочитам, "со предложените измени се нуди брзо и ефикасно средување на досега нерешените имотни права и прецизно евидентирање и запишување на правата на недвижностите".

За каква прецизност може да зборуваме, евидентирање на правата на недвижности, кога не знаеме ниту за кои објекти се однесува ова, зборувам, со овој закон, ние не ги утврдуваме објектите, туку тие произлегуваат од планот за поделба помеѓу Електростопанство на Македонија и друштвата кои што произлегоа од него, како и во однос на состојбата со овие имоти, со земјиштето и со објектите, затоа што некој треба да излезе на лице место, да ја утврди таа состојба, да види каква е состојбата и врз основа на тоа потоа да се врши упис. Меѓутоа, за тоа ќе зборувам подоцна.

Значи, Владата признава дека за овие 3 години колку што владее во Република Македонија ниту премиерот Црвенковски, ниту премиерот Костов, ниту пак сега господинот Бучковски направиле нешто во смисла на регулирање на прашањето со имотот на Електростопанство на Македонија иако во овој период повеќе пати до сега имавме донесување на законот за преобразба на Електростопанство на Македонија, имавме отпуштање на работници во еден период, имавме многу други работи кои што се однесуваа на овој имот или на преобразбара, а ова претставува основна точка околу која што требаше да се темели идната преобразба на Електростопанство на Македонија затоа што и самото впишување на неговиот имот во судскиот регистер претпоставуваше утврдување на вредноста на имотот на Електростопанство на

Македонија кој што е наведен во Статутот и точно се знае кое друштво соколкав имот располага, како основен капитал.

Кој имот е таму впишан и на кој начин е правена таа проценка. Тоа е основното прашање, а сега бараме закон со кој што треба допрва да се евидентираат објектите кои што треба понатаму да претставуваат основен капитал на Електростопанство на Македонија, дистрибуција и тоа да биде предмет на продажба преку оваа забрзана тендерска процедура која што ја предлага Владата на Република Македонија.

И, затоа основното прашање кое што произлегува од ова што го говорев до сега е што е она што се подели од поранешното Електростопанство на Македонија. Тука може да се согласам со министерот дека, дејноста се подели, меѓутоа таа беше поделена и претходно. Електропренос знаеше која знаеа што вршеа и производните капацитети на Електростопанството точно се знаеше што прави. Тоа како дејност беше поделено, меѓутоа беше споено во рамките на едно претпријатие на ниво на Република Македонија. Сега само евиденционо, бирократски се изврши поделба на имотот кој што до сега бил на тие дистрибуции заведен како таков, на производните единици на Електростопанство на Македонија хидроцентрали, термоцентрали и т.н. и на Електропренос кој што појде во МЕПСО.

Значи, ние не можеме да зборуваме за суштинска прообразба или реструктурирање на Електростопанство на Македонија кое што ќе подразбира план за таа работа, кое што ќе подразбира очекувани ефекти од таа процедура или постапка и на крајот кои се целите кои што ќе треба да се постигнат со тоа реструктурирање или преобразба. Ако целите се зголемување на профитот кои што треба да произлезе од подобрување на наплатата, намалување на загубите, подобрување на мерењето на испорачаната електрична енергија, ефикасност во извршувањето на наплатата на електричната енергија преку судски постапки и т.н. сето она што ќе значи подобрување или намалување на вкупните трошоци на Електростопанство на Македонија, вложување не само на одржување на системот туку вложувања и во објекти кои што ќе значат унапредување на електроенергетскиот систем во Република Македонија, а тоа само да ве потсетам далеководот за Червена Могила за Бугарија, далеководот за Лерин до колку тие конекции не се направат, а во меѓувреме не е ниту отпочнато со Брод Неотино рудникот во РЕК Битола за што ќе зборуваме понатаму. 80% од струјата, од електричната енергија која што се произведува во Република Македонија, се произведува во РЕК Битола. Ако РЕК Битола престане да функционира, ако немаме конекции со другите соседни држави, Македонија ќе ја снајде судбината не на Албанија да биде целосно

посветена, зависна, само од состојбата со водата на хидроелектраните, туку ќе биде уште потешка ситуација затоа што навистина тоа ќе значи неможност за производство на електрична енергија не само од сопствени извори туку и од извори кои што претставуваат, она што долго време го слушаме, а и тука се зборува користење на регионалниот енергетски пазар, Атински Меморандум и т.н. и т.н. Значи, ние не можеме да зборуваме за реструктурирање на Електростопанство на Македонија, за можности за продажба на Електростопанство на Македонија во услови кога тоа Електростопанство на Македонија нема дефинирано односи. И, уште една работа која што е многу важна. МРПСО треба да купува електрична енергија од производните капацитети, од РЕК Битола 80%, цената се утврдува од страна на РЕК Битола согласно производствените трошоци кои што се многу варијабилни, а кои што зависат пред се од цената која што ќе биде дефинирана од страна на Регулаторната комисија.

Ако зборуваме за слободен пазар, за можност на оној кој што ќе го купи Електростопанство на Македонија слободно да набавува електрична енергија, нерегулираноста на овие прашања повторно ве доведува во една многу тешка ситуација во која што можностите за профитабилно работење на Електростопанство на Македонија или индиректно кажано затоа што никој не купува само имот туку купува пред се бизнис и тоа не било каков бизнис, туку бизнис кој што е профитабилен, кој што му носи профит и со кој профит ќе може во рок од 8 до 10 години да ги поврати средствата, најмногу зборувам од 8 до 10 години да ги поврати средствата кои што ги вложил затоа што во спротивно повеќе му се исплати да ги држи парите во банка отколку да вложува во инвестирање, во купување на акции.

Од овие причини немањето на концепција и план за продажба на Електростопанство на Македонија овде се сведе само на исполнување на некои формални потреби кои што произлегуваат од Законот за јавни набавки, од Законот за трансформација на Електростопанство на Македонија, од некои одлуки на Владата и така натаму. Меѓутоа, зошто ако веќе одите во измена на Законот за преобразба на Електростопанство на Македонија имаше доволно време затоа што овој Закон помина долго време откако е донесен, зошто не решите и други прашања кои што беа оставени да бидат решени од страна на Владата. А кои се тие прашања?

Одговорете јавно пред цела македонска јавност колку ќе изнесува покачувањето на цената на електричната енергија. Одговорете пред македонската јавност каков е вашиот став по однос на цената на електричната енергија како економска и како социјална категорија. Одговорете на уште неколку прашања кои што претпоставуваат сигурност во снабдувањето со електрична енергија и после приватизацијата на

Електростопанство на Македонија, како и од очекуваните ефекти кои што ќе ги има Република Македонија посебно Електроенергетскиот сектор со продажбата на Електростопанство на Македонија.

Навистина продажбата на Електростопанство на Македонија на овој начин не значи ништо друго туку цел само за себе, цел која што треба да значи само влегување во Република Македонија на одреден износ на средства кои што ќе бидат цена за продажба на Електростопанство на Македонија - дистрибуции без притоа да се видат ефектите од таа продажба.

Јас се согалсувам дека треба Владата да излезе овде, пред овој Парламент да даде една информација и да ги каже сите нејзини погледи во однос на прашањата кои што се однесуваат на иднината и на енергетскиот сектор на Република Македонија и по однос на она што значи иднина на снабдувањето со електрична енергија и на стопанските субјекти и на домаќинствата. И кој е оној кој што може да биде привилегиран и на кој начин ќе се утврдува неговата привилегираност при снабдувањето со електрична енергија.

Причините за донесувањето на овој закон ги кажа Владата, а многу е битно да се постави уште едно суштинско прашање кое што претставува основна причина за предалгањето на овој закон, а тоа е зошто Електростопанство на Македонија и друштвата или и друштвата, или друштвата како што стои во законот произлезени од него нема имотен лист. Зошто ние немаме имотен лист во овој момент во кој што е утврдена сопственоста на земјиште и објекти, конкретни објекти и конкретно земјиште и тоа не е запишано во катастарот на недвижностите на Република Македонија.

Овде може да зборуваме кој бил виновен за ова, кој бил виновен за она, меѓутоа факт е дека ние немаме имотен лист. Имотен лист со ваков закон не се создава. Јас морам овде да направам една споредба, односно да објаснам она што значи членот 5-а од овој Предлог на закон.

Значи, ние немаме како Република Македонија, односно Влада на Република Македонија како основач на Електростопанство на Македонија, нема податоци за тоа кој имот го поседува Електростопанство на Македонија пред неговата преобразба. Значи, не постои имотен лист за тој имот.

Понатаму, второто прашање беше ако не постои ваков имотен лист, значи немало поделба на имот затоа што за да има поделба на имот треба тој имот да има дефинирана сопственост, туку имаме поделба заснована на податоци, евиденции кои што се водени од страна на различни органи, пред се тоа се однесува на Електростопанство на Македонија и до колку немало Електростопанство на Македонија се барало од Архив, од општински архиви и т.н. затоа што еден добар дел од тие објекти на времето се граделе и од страна на општините

како општествено-политички заедници во претходниот систем. Тоа е втората работа.

Трета работа, што требало да се сработи и зошто сега овој закон ни се дава ние да го изгласаме тука како Парламент, а Владата на тој начин да каже еве ние ги остваривме сите предуслови за отпочнување на тендерот за приватизација на Електростопанство на Македонија. Значи, прашањето е, како требало Владата да дојде до имотен лист. А, што викаат тука законите на Република Македонија по однос на тоа прашање. Значи, Владата како основач ако сака да му го префрли тоа овластување на Електростопанство на Македонија како компанија основана како посебен правен субјект да приберед доказ за сопственост за секој поединечен објект и секое поединечно земјиште. Владата јас јавно ја прашувам тука, дали Владата има доказ за сопственост на оној имот кој што е заведен на име на Република Македонија. Дали вие на целото ова земјиште кое што сега располага или не располага туку владее има право на владение Електростопанство на Македонија, Владата има доказ за сопственост за да може таа да ја пренесува тоа сопственост на некој друг. Нема. Вие немате право на сопственост затоа што правото на сопственост ако сте го имале, ќе имате имотен лист, тоа ќе сте го евидентирале во имотниот лист. Значи, вие нема што да пренесете на Електростопанство на Македонија како Влада, како основач. Јас не знам зошто го носите овој закон. Не сте сопственик на имот, а префрлате туѓ имот односно имот кој што можеби е имот на Владата на Република Македонија, меѓутоа Владата тоа треба да го докаже во постапка која што важи за сите субјекти во Република Македонија кои што докажуваат имот, затоа што правната несигурност во однос на имотните прашања тоа е ужасна ситуација за било која држава. Правото на приватна сопственост е столб на секоје демократско општество на секоја држава. Впрочем и Отоманската империја иако имаше многу лоши работи во целито тој период исклучително внимание посветуваше на тапиите, на правото на сопственост на земјиштето.

За да го докажете правото на сопственост што е потребно како Влада да приложите. Зборувам како Влада, затоа што вие пред катастарската управа сте странка во оваа постапка, треба да приложите или договор за купо-продажба на земјиштето или објектот кој што е заверен од страна на нотар или судски заверен ако се работи за период пред воспоставувањето на нотаријат во Република Македонија или да приложите одобрение за градба и дозвола за употреба ако се работи за поголеми објекти.

За колку од сите овие 13 илјади објекти вие преку вашата фирма на која што се појавувате како основач Електростопанство на Македонија имате одобрение за градба, а на колку немате. Дали имате таков податок.

Откако ќе се обезбедат овие документи третата работа која што може како доказ за сопственост да послужи тоа е правосудна судска одлука во која што заради спор по однос на определен имот се утврдило дали тој имот е на еден или на друг субјект или е заеднички имот и колкав имот припаѓа на едниот или на другиот субјект. И откако ќе заврши процедурата на обезбедувањето на овие докази за сопственост имате евидентирање на правото на сопственост што го врши катастарската управа во постапка која што е согласно Законот за премер и катастар каде што се вели дека комисија го евидентира правото на сопственост и издава имотен лист за конкретниот објект. Е, сега тука се поставува прашањето за кој конкретен објект станува збор, за кое земјиште односно за кој објект. Или, како се утврдува, како се премерува тој објект за да може да нема никакви дилеми околу идни спорови околу прашањето на сопственост по однос на тој објект. Значи, податоците за земјиштето, еве Законот за премер и катастар слободно видете го се преземаат од постојниот катастар на земјиште, а податоците за објектите се прибираат со увид и премер на самото место. Значи, вие на 13 илјади локации во Република Македонија сакате да спречите некој да излезе и да утврди кои се тие локации, да направи премер на тие објекти, да го утврди земјиштето кое што е сопственост затоа што знаете дека за тоа треба време, труд, ангажирање на луѓе и прашање е дали за целиот овој период до идните избори во 2006 година воопшто ќе се заврши само оваа постапка.

Втората работа која што ја имате за цел со овој член 5-а од Законот е тоа да не поведувате постапка за утврдување на сопственоста на секој конкретен објект, туку вие со овој закон сакате да дадете доказ за сопственост преку закон за да има некаква можност катастарот да ги евидентира тие 13 илјади објекти за кои што овде станува збор. А, зошто е тоа така. Затоа што знаете дека за секој објект одбдносно секој објект е лоциран во одредена катастарска општина. За некои катастарски општини имаат воспоставено катастарски оператор кој што е влезен во сила, а во некои нема. Целата таа процедура, треба само еден катастар во една подрачна единица, во една општина може да отвори поголем број на предмети или процедури затоа што во една општина има повеќе катастарски општини, а објектите на Електростопанство буквално ги има во секоја катастарска општина. И на тој начин катастарот ќе бид епреблокиран со предмети кои што ќе значат докажување на сопственост за конкретен имот, за конкретен објект или конкретно земјиште.

Блаже Стојановски: (Продолжение)

Сакајќи да го спречите ова, вие сето тоа го префрлувате со измените кои што понатаму треба да ги дискутираме на Законот за премер и катастар и го бришете поединечно утврдување на правото на сопственост и велите дека сите објекти заедно, зависно од тоа дали се работи за еден субјект ќе можат да бидат евидентирани како сопственост на еден субјект, односно на "Електростопанство на Македонија". Сето ова се прави намерно.

Она што има одобрение за градба, она што имате договор за купопродажба, она што имате правосилна судска одлука ќе го заведете во Катастарот, ќе направите имотен лист доколку се реализираат сите овие работи, меѓутоа прашањето што со оние објекти што немаат одобрение за градба? Што со оние објекти што немаат никаков доказ за сопственост, а се во владение на "Електростопанство на Македонија". Што со нив? Вие велите ако нема доказ за сопственост, ако не е утврдена сопственоста на земјиштето, ако таа се води во евиденцијата на Катастарот во име на Република Македонија, независно што ние немаме доказ дека таа е на Република Македонија навистина ние ќе го задолжиме Катастарот да го запише сето тоа како сопственост, а не како право на користење на "Електростопанство на Македонија". Тука е проблемот. Вие легализирате нешто што не смеете да легализирате. Легализацијата на објекти изградени без одобрение за градба се знае согласно Законот за просторно и урбанистичко планирање како се врши. За да ви биде појасно, што треба да направите тука еве ќе ви објаснам.

Прво, треба да утврдите кој е инвеститорот на тој објект. Дали инвеститорот е само ЕСМ, дали инвеститорот е можеби некој друг субјект, на пример општина, или општина заедно со некој друг соинвеститор или некој правен субјект кој што е надвор од сите овие. Откако ќе утврдите дали е ова вака, треба да утврдите колкаво е учеството во инвестицијата на "Електростопанство на Македонија", а колкаво е на другиот инвеститор, ако има повеќе инвеститори во објектот, доколку овој објект е изграден од повеќе инвеститори.

Откако ќе ги утврдите носителите на инвестицијата треба да го вклопите објектот во деталниот урбанистички план, што значи дека треба да се направат измени во деталниот урбанистички план кои што треба да бидат изгласани од страна на Советот на општината и претставуваат директна надлежност на Советот на општината, односно тука Владата не смее да

се меша затоа што, според Законот за просторно и урбанистичко планирање, вие не можете со ваков закон со просто мнозинство да му одземете ингеренции, оти ова значи одземање на ингеренции на општината кои се дадени со законот за локална самоуправа, кој што пак се носи со двотретинско мнозинство. Откако ќе ги завршите работите околу легализацијата преку измените во Деталниот урбанистички план, вие треба да платите комунални давачки за изградба на објектот кој што е предмет на легализација.

На крајот, откако ќе биде завршена целата оваа процедура се издава одобрение за изградениот објект врз основа на кое одобрение повторно постапката продолжува во Катастарот со цел да се дојде до имотен лист за наведениот објект.

Во имотниот лист треба да стои податок за носителот на правото на сопственост и за дел од објектот кој е предмет на сопственоста, или пак да биде наведен идеален дел на сопственост и неговата големина. Значи, тие прашања мора да бидат точно утврдени.

Сега, со овој закон на тој начин ќе се дојде до имотен лист за 13 илјади објекти. Дали ова можете да ни го кажете практично. Дали ова значи дека "Електростопанство", дистрибуција ќе достави писмо до Катастарот со 13 илјади објекти, ќе ја наведе катастарската општина во која тие се наоѓаат, ќе ја наведе нивната квадратура, нема да може да ги наведе соседите затоа што тоа е прашање кое што може да го реши само Катастарот и ќе биде повторно проблем затоа што тешко ќе биде навистина некој да излезе, Комисија и да ги утврди вистинските граници на овие имоти заради тоа што се брзате, немате доволно време заради тендерската процедура.

Понатаму, иако се води тоа земјиште на Република Македонија прашањето на тоа кој е сегашниот сопственик на овие објекти и земјишта е отворено. Вие имате случај со ЛУКОИЛ, се дава локација за градба, идат луѓето и велат: еве ви ова е мое земјиште, државата не смее да го даде за инвестирање на ЛУКОИЛ, туку требало да ги реши имотно-правните односи со нас, а не со државата.

Значи, евидентирањето на име на Република Македонија во Катастарот не е секогаш олицетворенија или рефлексива на она што претставува вистинска состојба по однос на тој имот, затоа што над 60% од вкупниот недвижен имот во Република Македонија сеуште нема имотни листови. Тоа е предмет и на финансирање и кредитирање од страна на Светска банка и тоа е предмет на реформите во Катастарот. Значи, ако е таква ситуацијата на овој начин вие направете ја таа реформа за цела Република Македонија. Кажете, она што е во владение на тој што се затекнал таму дека тоа ќе биде негово, независно од тоа што тоа таму се води на овој или оној, на име на Република Македонија или на име на една општина или на друга општина. Верувајте, вака како што е

тенденцијата да се спроведе оваа процедура дефинитивно ние се враќаме на едни времиња кога каубојците оделе на Дивиот Запад и ставале колчиња и велеле: ова е мое, затоа што јас прв тука дојдов, прв го исколчив ова место и ова е мое владение. На тој начин, стекнувале право на сопственост на тоа земјиште, а сега ние тоа го правиме заради тоа што некој имал право на владение, го користел тоа место, меѓутоа правото на сопственост не е утврдено. Затоа сметам дека со дефинирањето на принцип или прифаќањето на принцип не оној кој што е узурпиран, туку оној кој што узурпирал имот да му се дава право тој имот да го пише како свој имот, зборувам за спорни ситуации, не сакам да бидат погрешно сфатен, тоа не значи дека е така хаотична состојбата со евиденцијата на имотот во ЕСМ, меѓутоа факт е дека вакви ситуации ќе имаме многу.

Затоа сметам дека сите овие работи кои што ги кажав, не ги кажав заради тоа што некој може да обвини дека некој попречува нешто или некој е против нешто, напротив, секој во Република Македонија сака да има постојано, континуирано снабдување со електрична енергија. Секој сака да има квалитетно снабдување со добар напон и секој сака да има можност да ја плаќа електричната енергија.

Прашањето на состојбите во Република Македонија од социјален аспект, од економски аспект и од аспект на влијанието кое што сите овие работи го имаат во однос на иднината на Република Македонија и на планот на развојот на економијата и на стопанството дефинитивно ќе зависи од начинот и нашиот пристап кој што го имаме во однос на овие прашања, а овие прашања доколку не се решат пред отпочнување на процедурата на една постапка и доколку немаат за цел подобрување на состојбите кои што ги имаме во Република Македонија дефинитивно не значи комплицирање на тие ситуации и решавање на проблеми кои што ќе бидат многу потешко решливи доколку навреме не ги поставиме на начин што нема да предизвикува создавање на нови компликации, нови ситуации кои ќе значат зголемување на проблемите кои и онака Република Македонија ги има во голем обем.

Тоа сакам да го кажам, се надевам дека министерот ќе го сфати добронамерно сето ова што го кажав во смисла на целата процедура и ќе има храброст да излезе, ние не бараме ништо друго, ние бараме да излезе министерот и да каже ние ова го правиме за да ја продадеме Електродистрибуција на Република Македонија во рокот, до крајот на март месец и на тој начин сметаме дека ќе исполниме една од главните цели кои што ги има оваа Влада и тоа ќе значи зголемување на можностите на оваа Влада да покаже некакви резултати во наредниот период, и на секоја друга Влада која секако врз основа на одредени проекти ќе користи дел од средствата кои што ќе бидат остварени со

продажба на "Електростопанство на Македонија".

Тоа е она што треба да се каже, не треба да играме криенка тука и сметам дека отвореноста и транспарентноста најмногу треба да се покаже од страна на Владата и тука да не се доведуваме во една ситуација некој да биде обвинителот, друг обвинетиот, туку да ги поставиме работите на начин кој што навистина ќе значи концензус за значајни прашања, за стратешки прашања за Република Македонија, затоа што доколку не се реализираат овие проекти, Брод-Неотино, конекцијата со Бугарија и конекцијата со Грција дефинитивно Република Македонија е доведена во една многу тешка ситуација со снабдувањето со електрична енергија, а тоа дополнително ќе значи нови удари врз можниот економски развој на Република Македонија. Благодарам.

Слободан Најдовски: Благодарам господине Стојановски.

Повелете три минути за реплика госпоѓо Весна Борозан.

Весна Борозан: Благодарам,

Пратеникот Блаже Стојановски делуваше прилично компетентно кога зборуваше за предметот на оваа наша дискусија, меѓутоа за жал, морам да го искорегирам во интерес на вистината во неколку работи.

Тој се прашуваше за потребата од реструктурирање на претпријатијата. Тврди дека тие само имотно се поделени. Сакам да го потсетам, претпријатието ЕСМ беше реструктурирано во текот на овие три години со развојување на три претпријатија, поделено по дејности, а пред се заради потребата која што е барање, директив на европските директиви за нивно финансиско одвојување и споречување на прелевање на средствата од една дејност во друга. Што тоа значи?

Според строгите барања на Европската унија не е можно да се дозволи прелевање на средствата од ефтиното производство на електрична енергија од РЕК Битола и со тоа да се компензира лошото работење на дистрибуцијата кое има огромни загуби и големи ненаплати. Значи, целта на реструктурирањето е таа.

Исто така, тој е загрижен доста за конфузијата која што настанала и за проблемите во секторот, сакам уште еднаш да повторам.

Владата и ова Собрание во неколку наврати во последните три години работеше доста на таа проблематика со цел потполно и правилно регулирање на овие дејности и регулирање на пазарот на електрична енергија, која што веќе заживеа во Република Македонија.

Да го потсетам. Улогата на овие три пооделни претпријатија е прецизно дефинирана во рамките на амандманите на Законот за енергетика кој што ние го донесовме во мај оваа година и според тие правила на пазарот на електрична енергија ЕСМ дистрибуција воопшто не е слободна да набавува електрична енергија од

каде сака и по која цена сака. ЕСМ дистрибуција е регулирано претпријатие кое што единствено може да набави електрична енергија од МЕПСО, од регулираниот снабдувач на таа институција на големо, по утврдена цена од страна на регулаторот. Според тоа, она што се приватизира е регулирано претпријатие со строго регулиран профит. Монополите за дополнително добивање финансиски средства во рамките на тоа претпријатие се единствено во намалувањето на загубите, а за намалувањето на загубите потребни се инвестиции. Тоа се целите на приватизацијата. Благодарам.

Слободан Најдовски: Благодарам госпоѓо Борозан.

Една минута контра-реплика за пратеникот Блаже Стојановски.

Повелете господине Стојановски.

Блаже Стојановски: Јас во еден добар дел од излагањето на госпоѓата Борозан се согласувам и тоа се целите навистина и тоа се директивите од Европската унија кои се однесуваат на реструктурирањето на "Електростопанство на Македонија". Сметам дека поделбата се изврши согласно дејноста, а она што го имаме како проблем во "Електростопанство на Македонија", тоа е она за што говорев. Тоа е имотот на компанијата. Ние немаме регулиран имот на "Електростопанство на Македонија" затоа што имотните листови кои што требаше досега да ги има "Електростопанство на Македонија" и друштвата кои што произлегоа од него сеуште ги нема. Ние сега со овој закон сакаме да донесеме имотни листови односно да го овластиме Катастарот на начин кој што не е согласно Законот за премој и катастар да потврди сопственост без соодветен доказ. Благодарам.

Слободан Најдовски: Има збор министерот за економија, господинот Фатмир Бесими.

Повелете господине министер.

Фатмир Бесими: Јас сакам врз основа на дискусиите кои ги слушнав денес да дадам дополнителни објаснувања за тоа што се прави со реформите во енергетскиот систем на Република Македонија, каде што меѓу другото спаѓа и процесот на приватизација на "Електростопанство на Македонија", меѓутоа, претходно тука се истакнаа многу дилеми за кои јас не се сомневам дека голем дел од нив се и добронамерни. Тоа во крајна истанца е и наша одговорност што сме на вакви функции и како претставници на народ или како функционери кои држиме одредени функции кои се со голема одговорност пред граѓаните на Република Македонија.

Во тој дел јас сакам да укажам дека тоа што се укажа е спротивно на Уставот, член 56 каде што се вели дека добрата од општи интерес не се продаваат, туку се отстапуваат на користење и се спомна продажбата на водите. Да, водите се јавно добро и не станува збор за приватизација на водите. Во конкретниот случај предмет е отстапување на сопственост земјиште, кое јас

смета дека според принципите, економските принципи спаѓа во јавно добро, бидејќи за да едно добро има карактеристики на јавно добро, треба прво да има карактеристика на неисклучивост, што е и нивното користење. Кога земјиштето е во одредена сопственост, таа автоматски вклучува и друга.

И понатаму она што ги карактеризира јавните добра е маргиналната корисност односно маргиналниот трошок на искористување на овие добра е еднакво на нула. Исто во конкретниот случај мислам дека не станува збор за јавно добро.

Понатаму, дали овие измени се во согласност со другите закони во Република Македонија како што е Законот за сопственост и други стварни права како и Законот за градежно земјиште да можам да укажам дека согласно членот 112 од Законот за сопственост и други стварни права не се во спротивност бидејќи најпрво јасно регулираме дека правото на сопственост произлегува меѓу другото и врз основа на законот. Ние со овој предлог на закон сакаме на тој начин да го решиме ова прашање. Факт е дека правото на градежното земјиште согласно членот 4 од Законот за градежно земјиште се регулира дека на градежното земјиште може да се стекнува право на сопственост и други права определени со овој закон и други закони, денес е овој тој друг закон со кој ние сакаме да го регулираме тоа прашање. Исто така, се укажува на потребата од објектите односно каде што нема градежни дозволи, тие објекти се изградени со средствата на ЕСМ, каде што има свое владение, ги користи државата и не се на трети лица и не ги загрозуваат правата на третите лица. Значи, во сила се нашите законски прописи.

Понатаму, се спомна и можноста односно дали спорноста на имотот на ЕСМ врз основа на овие екцеси што се укажаа тука. Можам да ве повикам на Законот за трговски друштва, каде што во членот 521 и 524 се укажува на законитоста на стекнување со правото на имот на овие објекти и недвижности што се предмет со кој сакаме да го регулираме ова прашање.

Во членот 521 од Законот за трговски друштва планот за поделба е уреден на законски начин за пренос на имот од друштвото што се дели во новонастанатите друштва.

Фатмир Бесими: (Продолжение)

Во членот 524 од Законот за трговски друштва законски е уреден основот за искажувањето на поделените имоти, средства и објекти, за да се искажат во делбените биланси на друштвата. Согласно нашите позитивни законски решенија во Република Македонија се направи делбениот биланс на овие друштва кои произлегоа согласно Законот за преобразба на ЕСМ се запазија сите законски рокови, во тој рок да се објават делбените биланси, да има можност секое правно и физичко лице да се пријави и да бара правен основ за правото на сопственост на одредени објекти, односно тие што се предмет на билансите на овие друштва.

Мислам дека на овој начин овој процес на преобразба кој траеше во последниов период голем дел од работите се правеа согласно нашите законски прописи и на транспарентен начин.

Исто така, тука се спомна нешто што можеби не е директно поврзано со овие законски измени, но бидејќи се спомна ќе ја искористам таа прилика да кажам нешто повеќе и за процесот на реформите во електроенергетскиот систем во овој период, како и во процесот на приватизација. Се укажа на дилемата и грижата за развојните проекти во Република Македонија како што се проектите за развој на интерконекциските мрежи, како и проектот во делот на производството, односно се спомна Брот - Неотино. Уште еднаш ќе кажам за да нема дилеми дека овие проекти воопшто не се поврзани со процесот на приватизација на ЕСМ. Далекуводите односно интерконекциските мрежи се во рамките на МЕПСО, преносот, што и понатаму останува во државна сопственост, додека проектот за Брот-Неотино, ги подржува аспектите кои беа искажани од страна на пратеникот и го почитувам тоа, меѓутоа не е предмет директно поврзан ниту со овие измени на закон што денес се предложени пред вас, а ниту е предмет на приватизација. Како теми кои треба да ги имаме предвид се важни, ги имаме предвид и се во тек проектите во врска со активностите, активностите во врска со овие проекти да се решат на начин кој ќе обезбеди и одржливост на системот, на енергетскиот биланс за имање на стабилен енергетски биланс во Република Македонија.

Тоа што се укажа од аспект на цената на електричната енергија, да ви кажам дека е објавена Методологија како ќе се утврди цената, а според тоа што го направивме со реформите, обезбедивме регулаторот да може на објективен начин транспарентно да ги согледаат сите биланси на овие три компании кои се веќе суштински поделени во овој бизнис, односно во електроенергетскиот сектор, врз основа на таа методологија да може да се утврди цена која би била објективна, а таа цена во услови на либеларизиран и отворен пазар значи дека подлегнува на влијанија на поширок пазар а не само на затворен домашен пазар. Уште веднаш со целосна одговорност, и лична и професионална на функцијата што ја носам, можам пред граѓаните на Република Македонија да кажам дека цената на електричната енергија и процесот на приватизација на ЕСМ не се директно поврзани процеси меѓу себе. Може да се случи, бидејќи цената се детерминира од пазарните законитости а не од сопственоста на субјектите кои учествуваат на пазарот. Мислам дека тоа е јасно на сите присутни во оваа сала и на пошироката јавност, а посебно на тие што се бават со економските аспекти.

Понатаму сакам да укажам и на некои аспекти кои беа тука спомнати. Беа спомнати дилемите со инвенститорство, но веќе спомнав дека со делбениот биланс тие дилеми се исто така расчистени, бидејќи не се пријавени во рокот утврден со Законот, кога тоа е законски направено и сите тие прашања ќе се регулираат согласно законските прописи кои се прават. Праќањето и дилемата е дали сакаме или не сакаме да направиме нешто и второ, како тоа ќе го направиме, колку добро тоа ќе го направиме и кои се нашите можности тоа да го направиме на најдобар можен начин. Со ова законско решение сакаме, согласно нашите позитивни прописи во Република Македонија да дадеме едно решение со кое релативно брзо би се решило ова прашање кое е главен проблем не само кај овој правен субјект туку генерално во Република Македонија, со што со реформите во Катастарот сметаме дека ќе се направи крупен чекор за функционирање на пазарните законитости во Република Македонија. Уште нешто би кажал, за да не должам повеќе, за електроенергетскиот сектор во Република Македонија и концептот кој ние сме го избрале во овие реформи.

Значи тоа што е во економската теорија, во економската пракса докажана како најдобра пракса е либерализација на пазарот, реструктурирање па приватизација. Ние тоа го правиме. Дали овие измени се поврзани со процес на приватизација или не, еве ќе кажам уште еднаш, ќе одговорам отворено на пратеникот Блаже Стојановски и пред граѓаните на Република Македонија. Ние сме на одговорни функции и ќе кажам дека сме влезени во процесот на приватизација на ЕСМ. Факт е за нашата домашна јавност и за меѓународната јавност дека утре на 9 декември 2005 година на

страниците на Фајненшел тајмс ќе биде објавата за тендер за приватизација на ЕСМ со условите за предквалификација на овој пазар и немаме зошто да криеме дека овој процес е поврзан и со реформите и со приватизацијата на тоа што го кажав на вчерашната седница. Кажав дека не е директно поврзан со датата на објавата на тендерот. Денес бев доволно јасен и отворен и кон вас како пратеници и кон граѓаните што не следат на ТВ екраните. Благодарам.

Слободан Најдовски: Благодарам министре.

Госпоѓо Којзеклиска, повелете имате 3 минути за реплика.

Марија Којзеклиска: Благодарам потпретседателе.

Министерот се потруди да ни објасни за законските основи врз основа на кои го предлагаат донесувањето, па дури го цитираше и уставниот основ во членот 56 од Уставот. Сакам да прашам, ако е тоа така, ако Министерството за економија смета дека ова е најисправниот начин за решавање на приватизацијата на ЕСМ, АД ЕСМ, зошто тогаш во составот на самата Влада од страна на Министерството за транспорт и врски, од страна на Министерството за финансии, Управа за јавни приходи стигнуваат дописи до министерот за економија дека ЕСМ, на ЕСМ не може со закон да му се пропише право на сопственост, туку право на долгогодишен закуп согласно Законот за градежно земјиште, членот 51 став 2, каде што се вели дека единиците на локалната самоуправа, Градот Скопје, или да го цитирам точно "општините односно Градот Скопје заасноваат право на долготраен закуп на градежно земјиште во сопственост на Република Македонија по пат на непосредна спогодба без надомест". Значи не може со закон, почитуван министре, да му се даде на ЕСМ право да стане сопственик на земјиште или на објект. Вие рековте дека објектите кои се градени на земјиштето на Република Македонија, кое е утврдено како такво, биле сопственост на ЕСМ или биле градени од страна на ЕСМ, што сметам дека не е вистина, барем во одреден дел, затоа што голем дел од тие објекти почитуван министре беа правени со самопридонес тогашен, а останаа во сопственост на АД ЕСМ или поранешна Електро дистрибуција. Значи и во тој сегмент не се согласувам дека постои оправданост од Законот.

И третата работа, кога министер за економија беше вашиот претходник, сегашниот министер за труд и социјална политика, господинот Стевчо Јакимовски, да дојде нЗаконот за преобразба кој го бранеше тој образложуваше дека 3 години во Министерството за економија се вршела длабинска анализа на АД ЕСМ, финансии и технички. Како за 3 години вие не видовте дека половина и повеќе од објектите не се во сопственост на АД ЕСМ, а сега барате да се приватизира со закон од еден член. Благодарам.

Слободан Најдовски: Благодарам.

Има збор пратеникот Тито Петковски.

Повелете господине Петковски.

Тито Петковски: Господине потпретседател, министре, почитувани колеги,

На почетокот на својата дискусија сакам да кажам дека за толку важно прашање како што е продажбата на АД ЕСМ на Македонија и недостасува државна политика. Впрочем, и за продажба на сите значајни капацитети во државата кои имаат толку силно влијание врз стандардот на граѓаните, па ако сакате и врз националната економија, мислам дека е неопходен некој консензус кој води во смисла на јасна транспарентна државна политика. Според тоа, под држава не подразбирам само власт или Влада, туку и опозиција, експертска јавност, невладини организации, еснавски здружениеја, медиуми итн. Според тоа, доколку сакаме сериозно да бидеме сватени надвор, што би рекол народот добро и скапо да ја продадеме својата кожа ако мораме да ја продаваме, во случајот на ЕСМ, треба да имаме државна политика, која и на светскиот пазар ќе обезбеди многу повисока цена одколку што е оваа. Не навлегувам во она укажување да речеме од Министерството за финансии, Министерството за транспорт и врски и Геодетската управа, кои како државни органи имаат влијание, би рекол негативно влијание врз конечно добрата цена со која би се позиционирале на светскиот пазар. Ја урива цената на нашето Електро стопанство, а целта наша и на државната политика е во тој момент да постигнеме најдобра можна цена и да видиме дали прво е времето, начинот, консензусот околу тоа што ќе го постигнеме, да не легитимира за идниот можен сопственик на светскиот пазар како стабилно подрачје кое не би имало импликации штетни по идниот сопственик, од причина ако вие како државна институција, овие органи што ги спомнав, кажуваат дека може да има сериозни импликации врз имотно правниот статус на овие објекти кои се продаваат на едниот сопственик со овој закон, ќе се замисли секој странец дали ќе дојде во Македонија.

Според тоа, заради тоа говорам дека ни недостасува државна политика и најдобар аргумент дека немаме државна политика консеквентна е она што ни се случува овие денови и ме потсетува на 2002 година, само во обратни улоги. Сегашната власт тогаш во опозиција дури и повеќе од две недели дебатираше во Собранието и ја спречи продажбата на ЕСМ. Меѓутоа, одлука за да се продаде тогаш ЕСМ ја донесе сегашната опозиција. Сега во изменети улоги сегашната опозиција жестотко ја критикува власта која одлучила да го продаде ЕСМ, а тие веќе 2001, 2002 година одлучија да се продаде ЕСМ. Тоа говори дека немаме државна политика. Политика на двоен аршин, кога сте на власт имате една политика, кога сте опозиција друга политика, не е добра препорака за граѓаните кои гласале за определена политичка програма, за политички став, за политичари.

Затоа, мислам дека не е добро, во принцип никогаш не сум поддржувал и во оваа прилика нема да поддржам закон кој се носи по скратена постапка, особено закон кој што има толку силни импликации врз стандардот на граѓаните. Во причините за донесувањето на законот по итна постапка се говори дека мора да се обезбеди навремено тендерска документација за продажба. Се поставуваат две прашања, ако носите таков закон, логично на што се должи тоа. Или некој на време не ја согледал потребата да преземе се што треба да се направи за да се распише тендерската документација и вие сами рековте господине министре дека тоа нема врска во овој момент со распишувањето на тендерската документација со датумот, меѓутоа, има врска со содржината. Според тоа, некој не си ја завршил на време работата. Ако некој не ја завршил на време работата, треба да сноси одговорност за таа работа, а тоа треба да биде транспарентно пред граѓаните кои го изградиле овој капацитет, односно директно учествувале во создавањето на ЕСМ кое има дејност од посебен општествен интерес. Значи, треба и имаме обврска на граѓаните да им кажеме зошто го правиме тоа така или не би сакал да верувам во втората варијанта дека некој сака на мала врата нешто да протне. Не може, бидејќи овде се расправа на отворена сцена во Парламентот, позиција-опозиција.

Според тоа, мислам дека погрешно сме тргнале. Во врска со продажбата на ЕСМ долго време наназад се водат дискусии и не може некој да рече сега ќе ја оправдаме Владата бидејќи испуштила од вид еден момент кога треба да се донесе ваков закон со кој што според реакциите на владини институции работата е во најмала рака речено сомнителна или пак не да боже нешто не е чисто и сега сака тоа набрзина да се протне и некој од таа работа да профитира.

Според тоа, да заклучам, за продажба на ЕСМ се знаеше многу порано, мораше да се преземат сите работи, мораше да се оди многу поотворено меѓу граѓаните и да им се каже што значи. Ако е целта на државата да се вклучиме во тој регионален систем на електро-енергетскиот пазар, либерализација итн, што добива граѓанинот а што губи. Значи нам ни требаат сојузници за да еден проект биде прифатен како наша потреба. Кога велам нас мислам на нас како пратеници, како држава. Ни требаат сојузници меѓу граѓаните, меѓу експертската јавност, меѓу еснавските здруженија, за прашања за кои ќе треба и опозицијата и сите оние кои користат како граѓани услуги на ЕСМ. Тоа е едно.

Второ, ако навистина мора да се продава, тогаш мора да се види, а целта е таа, дали е избран вистинскиот момент во смисла дали ЕСМ односно Дистрибуција е во најдобра позиција која може на светскиот пазар да постигне најдобра цена. На страна тоа што пред малку го говорев. Ако е тоа така, исто така треба да им се каже на граѓаните дека сега е вистинскиот момент бидејќи сметаме дека заради тие и тие аргументи

ќе постигнеме најдобра цена, од што ќе имаат профит граѓаните на Република Македонија што учествувале во создавањето на овој општествен, па ако сакате и државен капитал, бидејќи станува збор за државно претпријатие. Значи оние кои се најповикани. Исто така, мислам дека недостасува одговор на прашањето, ако веќе се одлучуваме дефинитивно да го продадеме, каде тука се наоѓа човекот корисник на услугите на ЕСМ, во каква ситуација . . .

Слободан Најдовски: Господине Петковски ќе ве молам, и на другите дискусанти им укажав, да зборуваме директно за законот. Законот е во однос на регистрирање на имотот на ЕСМ и би ве замолил да се концентрирате само на Предлогот на законот. Инаку, темата е широка, тогаш ќе треба да дозволиме сите да зборуваат за тоа.

Продолжете, ве молам.

Тито Петковски: Господине потпретседателе, јас ја цитирав пред малку, односно вие прочитајте ја таму причината за донесување на овој закон и ќе ви стане се јасно. Таму стои . . .

Слободан Најдовски: Да, но сега зборуваме за текстот на законот.

Тито Петковски: Според тоа основната причина за донесување на овој закон, пишува во причините за донесување на законот е подготвување на тендерска документација за продажба на дистрибуција. Тоа е причината на овој закон. Овој закон треба да заврши една техничка работа, која треба да му овозможи на идниот сопственик да се пренесе нешто кое ЕСМ го нема во сопственост, според мислењето на експертската јавност и според мислењето на три државни институции. Според тоа, не можете да го избегнете прашањето каде води тоа и дефинитивно на чија кожа тоа ќе се одрази, а тоа е на крајниот корисник, граѓанинот, како еден од креаторите на таа вредност.

Да завршам, покрај тоа што треба да даде одговор на тоа прашање, треба да даде и одговор на прашањата кои логично си ги поставуваат луѓето што протестираат денес.

ЛП/ЛБ 116 - 02

Тито Петковски: (Продолжение)

Јас говорам на јавноста кога продаваме еден објект, морате да имате сојузници, ако имате сојузници мора да им одговорите на овие прашања. Ако сакате да имате технолошки вишок, дали ќе биде и колкав процент и дефинитивно каде одат тие пари, за какви намени ќе бидат со продажбата на овој објект што е граден со пари на граѓаните на Република Македонија. Ако добиете одговор на овие прашања, мислам дека со чиста совест ќе го поддржиме предлогот на Владата и мислам Македонија како држава ќе се легитимира на маѓународниот пазар како сериозен субјект и дека ќе постигнеме добра цена, која што во овој момент максимално може да се постигне. Без одговор на овие прашања, мислам дека уште повеќе само ќе го зголемиме незадоволството на граѓаните. Според тоа, тоа беа основните причини зошто јас нема да го поддржам овој закон. И да бидам доследен, истото ова го говорев кога одлучи Владата на ВМРО-ДПМНЕ да го продаде, истото го говорам и сега. Мислам дека ништо не сме отишле чекор понатаму, од оние констатации и состојби кои што беа пред три години. Благодарам.

Слободан Најдовски: Благодарам.

Господине министре, реплика или збор? Реплика.

Реплика за министерот за економија господинот Фатмир Бесими.

Повелете министре.

Фатмир Бесими: Благодарам потпретседателе,

Јас само кратко ќе кажам дека, тоа што се однесува, цена на електричната енергија на граѓаните. Јас пред малку кажав нешто, како ќе се детерминира и мојот став во врска со тоа прашање. Само сакам да дадам дополнителна информација до почитуваните пратеници и граѓаните на Република Македонија дека се работи социјален пакет и за таканаречени

социјално загрозувани семејства во Република Македонија, со кои што се ублажи ефектот на цените што е пракса во поголем број на транзициони економии. Исто така, што се однесува на делот со вработените и тоа е ставено веќе во Колективниот договор во ЕСМ, а тоа исто така ќе биде и во пакетот кој е предмет на приватизација на ЕСМ.

Слободан Најдовски: Благодарам.

Има збор пратеникот Ефтим Манев.

Повелете господине Манев.

Ефтим Манев: Благодарам потпретседателе,

Почитувани пратеници, почитуван министре,

Би сакал и јас да го дадам своето мислење по текстот на Законот за измените и дополнувањата на Законот за преобразба на ЕСМ. Слушнавме прилично дискусији, некои во делокругот на Предлогот на измените на Законот, некои пошироко, а се опфаќаше и делот за продажбата на ЕСМ, дали е корисна или не, дали е штетна, колку ќе донесе штета на граѓаните. Јас би сакал претежно да се осврнам токму на тоа што е предлог за измени и дополнувања на овој закон. Иако, министерот се труеше на еден начин да докаже дека овој предлог за изменување и дополнување на Законот е во ред, е во согласност со Уставот и со законите, имајќи предвид кога предложените амандмани не се предложени, на крајот сакам да укажам дека таков закон не ќе може да донесе Собранието ако сака да биде Собранието чисто пред Уставот, чисто пред граѓаните и да ја исполниме својата законодавна функција, пред се. Да не гледаме тоа што поднела Владата, еден таков предлог за кое нешто има потреба, веројатно. А, потребата ја гледаме во тоа што Владата одлучила на тендер да го продаде ЕСМ за што имало одлука уште од 2002 година, но се направени огромни пропусти од 2002 година до сега што не се средила сопственоста. Никој не сакал да помисли на тоа, туку денес одлучивме со закон да преотстапиме државна имовина која што е евидентирана на јавно претпријатие. Сметам дека многу јасна е сопственоста дефинирана во Уставот, каква сопственост има, приватна, државна и мешана сопственост, а уште повеќе во Законот за сопственост е дефинирана на начинот на стекнување на сопственоста.

Покрај другите основи за стекнување на сопственост министерот се повика на истиот закон дека во тој закон стои одредба дека сопственоста може да се стекне и со закон. Само министерот требало да прочита уште малку понатаму каде има што може да се стекне по основа на закон, кога и што. Таму е кажано дека со закон се стекнува сопственост и тоа по пат на окупација, во одржување и тоа претежно од приватна имовина. Државна имовина во никој случај по сила на закон, по основа на закон не може да стане сопственост на некој друг, освен на ЕСМ. Ако сакаме да ја дефинираме сопственоста која што ја има ЕСМ, која е и колкава е, тоа се прави само со решение

издадено од органите на Владата. Сопственоста се одбележува и тоа мора да ни биде јасно на сите пратеници. Не може со еден закон, веројатно, ЕСМ да има илјадници бројки на сопствености. Незнам дали само столбовите или трфостаниците или што ли не ќе се опфати во тоа и со една одредба, со еден член кој се додава во споменатиот закон и се наведува дека сета таа имовина која што ја користи ЕСМ ќе биде нивна. Кој ќе ја упише таа имовина, која е таа сила и дали има таква моќ Заводот за катастар да го направи тоа. Во ниеден случај. Заводот за катастар опишува имовина од посебен акт, договор, пресуда, решение, каде што има граници, мери површина, само тоа. Сето друго и да се донесе овој закон, не ќе може никој да го спроведе. Тоа можже да биде само една фарса дека ние ја решивме состојбата, не ќе може никогаш. Затоа, овој закон не треба да го гласа Собранието, а да постапи Владата да си го реши случајот. Веројатно, за пет-шест месеци ако работат повеќе стручњаци геодези кои што работат во Заводот за катастар ќе го утврдат тоа. Ќе ја дефинираат таа сопственост, ќе има катастарски броеви, ќе има површини, кои се тие. Инаку, имовината на Република Македонија е многу голема. Сето тоа спаѓа во некоја односно покрај неа има и друга имовина која е државна и кој дел ќе биде тој што ќе му припадне на ЕСМ и кој ќе го дефинира.

Уште едно е прашање што би сакал да го потенцирам, оти Собранието треба уште малку да подсразмисли дали земјиштето секогаш треба да го продаваме ние, поготово на странци, на странски фирми. За тоа министерот се произнесе дека земјиштето не е од општо добро. Јас мислам малку поинаку дека земјиштето е единствено од општ интерес на државата. Ако нема државата земјиште, не знам дали ќе има и држава и чија ќе биде таа држава. Затоа, во многу држави во светот е дефинирано што и до кој степен може државата да продава од земјиштето. Ако ние сме толку лакоми за пари, но и ни требаат многу пари, ако речеме ги продаваме шумите во целина, ако се јави некој добар купец од некоја друга држава и го купи, што ќе остане од Република Македонија. Ќе треба тој да си има своја војска, се само да ја нема Република Македонија.

Затоа, можеби треба Парламентот да порасправа до колку проценти ние од имовината на државата можеме да продадеме на странски фирми, земјиште и тн. Тоа може да се направи единствено само под концесија нека биде и 50 години, но не може да биде трајно. Тој утре може да го продава и може што сака да прави на тоа, пак ќе стане сопственик.

Во тој дел би сакал да му укажам на министерот дека не е баш така како што смета дека со ваков закон може да се пренесе имовината. Ако најде и ако може нека укаже и нека викне еден геометар и нека ни каже како ќе го упише тоа, без да е обележана таа имовина. Само со решение господине министре, со ништо друго. Само со

решение може да се дефинира со геометри да се отцрта и да се напише сето тоа што е и што сметаме дека е на ЕСМ. Јас не спорам да им се пренесе на ЕСМ и не спорам да се продава на начин како што ќе одлучи Владата или како што ќе добиеме најдобри понуди. Не треба да брзаме, утре ќе го распишеме тендерот како што пишува во весниците, а ние ја немаме дефинирано таа сопственост што распишуваме. Распишуваме имовина на Република Македонија. Ќе донесеме еден закон општо се што држи ЕСМ ќе им го пренесеме. Кој ќе им го пренесе? Ќе работи некој човек како мене и како вас во било кој однос и што ќе пренесе од тој закон. Тој во книгите на катастарот мора да го опишува документот, на основа на кој документ се префрла, на основа на законот. Сметам дека тоа не може. Само кој и тоа со тужба по сила на законот станал сопственик по одржај, но пак да поднесе тужба, да тужи и да ја добие со пресуда.

Благодарам.

Слободан Најдовски: Благодарам господине Манев што навистина дискутиравте конкретно за текстот на законот.

Има збор пратеникот Митковска Милка.

Повелете госпоѓа Митковска.

Милка Митковска: Благодарам господине заменик претседател, почитуван министре и почитувани пратеници,

Предлогот за донесување по итна постапка на законот за изменување и дополнување на Законот за преобразба на ЕСМ АД за производство, пренос и дистрибуција на електрична енергија во државна сопственост, за нас како законодавен дом, а и за Република Македонија е крајно штетен, незаконски, неуставен и во целосна спротивност со Законот за катастар, за имотно-правни односи, Законот за недвижен имот, денационализација, децентрализација, Законот за води, за сопственот, за градежно земјиште и ред други закони кои ја уредуваат оваа материја на овој закон.

На оваа штетност од донесување на еден ваков закон јавно укажаа и две министерства. Токму заради тоа и јавноста, а и јас самата се прашувам кога нема усогласеност во Владата по ова прашање кое е многу индикативно зошто се брза со негово донесување и тоа по брза постапка, која придонесува за уште поголем сомнеж во неговата законитост.

Не може да најдам други причини, со оглед на несредената состојба со правата на недвижност на ЕСМ за кои ние не можеме да најдеме други причини, освен некои скриени намери, за кои веројатно не сме запознати. Меѓутоа, јасно ни е дека се обидовте да не убедите дека овој закон се однесува само за онаа имовина на ЕСМ која е дефинирана. Но, не ни дадовте јасна фактографска слика за тоа кој имот е дефиниран, а кој не е. Од оние, се разбира, приближно 13.000 објекти на ЕСМ. Се обидовте да не убедите дека овој закон не е во расчекор

со другите закони, но господине министер, не бевте доволно убедлив.

Оттаму, кога мислењето за ова прашање има разидување и во Владата односно во министерствата на Република Македонија, сметам дека овој Предлог на закон не треба да се прифати односно да се повлече од страна на предлагачот, до негово расчистување.

Да не бидеме погрешно разбрани како опозиција, на што укажа господинот Тито Петковски, ние не сме против приватизацијата и против реформите во ЕСМ, не сме против реформите кои што се загатнати многу одамна, но дефинитивно сме против неуставниот и незаконскиот начин на кој што се вршат овие промени, брзината со која се вршат, немањето концепција на Владата за учинокот на граѓанинот како консумент на ЕСМ и нетранспарентноста со која се вршат проблемите во оваа свера на ЕСМ, а кои директно се рефлектираат врз стандардот на народот на Република Македонија. Благодарам.

Слободан Најдовски: Благодарам.

Има збор пратеникот Ванчо Стаменков.

Повелете.

Ванчо Стаменков: Почитуван потпретседателе, почитувани министри, почитувани колеги пратеници,

Јас вчера зборував, но сега накратко само уште еднаш сакам, бидејќи видов дека едноставно парламентарното мнозинство е глуво на сите укажувања по овој закон го изгласа Предлогот за донесување на закон, а сега и ќе го изгласа сигурно и текстот на Законот. Така овој закон ќе влезе, а ние немаме таква моќ да го спречиме тоа. Ние можеме само да зборуваме и човек се запрашува дали и воопшто треба да зборува во овој Парламент кога никој не слуша едноставно што се зборува.

Колегите ја спомнаа сопственоста со аргументи дека се навлегува во правото на сопственост со закон во оваа држава. Сакаме да регулираме материја која што е толку сложена и толку важна било каде на светот да се наоѓате, во било која држава, тоа е еден закон од еден член. А, ние се профилираме како европска држава, сакаме да влеземе во Европската унија, во која што правото на сопственост ќе биде загарантирано. Тоа право на сопственост е она кое што овозможува во државата да влегува капитал, да влегуваат инвестиции. Кога во една држава не ви е гарантирана сопственоста, не очекувајте инвестиции, не очекувајте економски развој. Ние во изминатиов период постојано го рушиме правото на сопственост. Има безброј примери како одредени бандити или групации влегуваат во фирми кои што се приватна сопственост. Ние сега сакаме на полуциден начин тука во Парламентот да влеземе во сопственоста на која што декларативно ја пропагираме сите и за која што велиме дека во Македонија е загарантирана. Значи, едноставно имаме само полна уста со зборови дека сме европски ориентирани и дека сакаме да влеземе во Европска унија, дека

сакаме инвестиции, сакаме развој, а сосема друго правиме. Едноставно не правиме ништо во таа насока. Во пракса не можете да видите пример дека сме заштитиле приватна сопственост односно правото на сопственост.

Примерот со Благој Ѓорев да ви го кажам кој што е најсвеж.

Слободан Најдовски: Оставете го примерот со Благој Ѓорев, господине Стаменков.

Ванчо Стаменков: Таму може да се види како се узурпира сопственоста од криминални структури поддржани од власта. Тоа е калсичен пример кој што едноставно оневозможува во Македонија да има инвестиции, а ние сакаме развој на економијата. Е, сега, со овој закон ние ќе навлеземе многу длабоко во оваа материја, едноставно ќе испратиме лош знак до секој оној кој што сака во Република Македонија да инвестира или да купи нешто во свое име. Утре државата може овде во Парламентот да каже, тоа повеќе нема да биде твое, ќе биде на некој си друг, кој што еве сметаме дека тој треба да биде носител на таа сопственост.

Значи, овој закон треба да се повлече. Не е европски ориентиран, не е во согласност со тие европски директиви кои што се спомнуваат постојано во овој Парламент веќе три-четири години со полна уста ги говориме дека ние мораме да ги усогласиме нашите закони со европските закони. Не верувам дека во Европа постои вакво нешто како решение како да се дојде до сопственост.

ПЈ/НД 116 - 02

Ванчо Стаменков (продолжение) Значи,

вршине упад, класичен упад, преку законот. Преку овој закон ќе упаднеме во сопственоста и никому ништо, едноставно пак ќе останеме европски ориентирани, иако ги кршиме сите европски норми.

Ќе повторам уште еднаш, да се повлече законот, бидејќи законот на никого нема да му донесе ништо добро. Ќе има силни последици врз иднината на Република Македонија и врз некоја наредна власт која што треба да ги средува овие состојби кои што ќе се направат. Овој закон како што повторив и вчера е изнуден закон од приватизацијата на ЕСМ. Ако немавме приватизација немаше денеска и да зборуваме за овој закон во Парламентот, немаше воопшто да доаѓа на дневен ред. А таа приватизација на ЕСМ која што се пропагира од тесен круг во оваа држава, мора тоа да го кажеме, бидејќи и експертската јавност, едноставно дури и Европа вика: на Македонија не и треба приватизација на ЕСМ, туку и треба овозможување на пазарно стопанство на полето на електроенергијата. Тоа се условите кои што ние треба да ги создадеме и кои што ни се посочени. Зошто не го правиме тоа, туку одредени тесни кругови во оваа држава инсистираат на продажба на ЕСМ, не приватизација, бидејќи зборот приватизација е погрешен. Приватизација е нешто сосема друго, а продажба, ние сакаме класична продажба да направиме на имотот на ЕСМ. Значи тоа е за да се дојде до пари кои што пари колку ќе бидат и какви ќе бидат некој планира некако да ги потроши. Бидејќи во оваа држава изгледа ништо друго не остана освен ЕСМ како посебна фирма, или интересна фирма за која што можат да се добијат пари. Како ќе се употребат париве, ќе

видиме. ЕСМ ќе се продаде, јас верувам во тоа, бидејќи власт си е власт, мнозинство си е мнозинство, што намислило тоа и ќе направи. ЕСМ ќе биде продадена, ќе видиме во наредните месеци како ќе се одвива таа постапка и што ќе се случи во Република Македонија. Верувајте дека сите вие што ќе гласате како пратеници избрани од народот, сите ние треба да ги претставуваме интересите на граѓаните на Република Македонија кои што не избрале овде и кои што гласале на изборите за нас, дека ќе се срамиме од овој потез и ќе бидеме едноставно осудени од македонските граѓани. Состојбата во која што се наоѓаат тие сега предупредува дека веќе немаат едноставно можности да веруваат во некоја подобра иднина и мислам дека ова ќе биде последниот чекор во насока на тоа Република Македонија со продажбата на ЕСМ да го изгуби последниот столб да направи нешто за економијата во државата. Имаме илјадници невработени кои што ќе бидат прогласени како технолошки вишок, луѓе оставени на улица, ќе имаме поскапување на електричната енергија, бидејќи знаеме како е тоа кај приватниот капитал, борба за профит, нема да има услови за конкуренција, ќе имаме монопол од страна на приватен капитал нешто што е најлошо во било кој економски систем на една држава кога се појавува некоја фирма да држи монопол. Знаете како се гледа на монополот во развиените држави, а ние ќе имаме втор монопол. Еден имаме како фиксен оператор, сега ќе имаме еден монопол од страна на новата компанија која што ќе влезе во електроенергетскиот систем. И ние сето тоа немо го посматраме и едноставно она што ни е кажано од страна на тие неколку луѓе кои што ја водат целата таа работа послушно и без приговор ќе го изгласаат без дискусија во Парламентот. Сведоци сме дека секогаш кога ќе се носи еден ваков закон во овој Парламент пратениците од власта воопшто не дискутираат, затоа што во себе не размислуваат така и се против приватизацијата, но поради она што е наложено од страна на нивните партиски водачи мора да го почитуваат. Така и овој пат и со секој друг закон, сигурен сум дека не мислат во себе дека тоа е правилното, ќе молчат и ќе го притиснат копчето.

Овде ќе завршам, ќе кажам дека јас сум против приватизацијата односно продажбата на ЕСМ. Мислам дека сум во право и сигурен сум дека и вие сте против продажбата на ЕСМ, но тоа е она кое што во овој момент имаме партии кои што не им даваат на пратениците да мислат со своите глави.

Слободан Најдовски: Господинот Хисни Шакири не е тука.

Со оглед на тоа што нема повеќе пријавени за збор, го заклучувам претресот.

Предлогот на законот го ставам на гласање.

Ги повикувам пратениците да влезат во салата.

Се надевам дека од овие 10 дискутантани кога ќе дискутираат ќе бидат присутни овде, или си кажаа пред јавноста да ги слушне и си заминаа.

Ја претинувам денешната седница.

Продолжуваме утре во 11.00 часот.
Ги молам сите пратеници со оглед на тоа што
директно ќе започне седницата со гласање утре
во 11.00 часот да бидат присутни.
(Седницата прекина во 16.55 часот).

НН/БП 116 - 02

ЈМ/БП 116 - 02